

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Arkivsak: 24/603
Møtedato/tid: 27.11.2024 kl. 09:00
Møtested: Kommunestyresalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
27/24	Orientering fra administrasjonen
28/24	Avviksrapport pr 01.11.24
29/24	Revisjonsstrategi og revisors uavhengighetserklæring m.v.
30/24	Referatsaker
31/24	Innspill til kontrollutvalgets arbeid
32/24	Kontrollutvalgets årsplan 2025
33/24	Godkjenning av protokoll

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Einar Sandlund på telefon 938 97 555, eller e-post: einar.sandlund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer 21.11.2024

Bjørn Dahl (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Einar Sandlund/s/
Seniorrådgiver
Konsek Trøndelag IKS

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Orientering fra administrasjonen

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

27/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/462 - 14

Forslag til vedtak

Den gitte informasjon tas til orientering

Saksopplysninger

Kommunedirektøren, eller de han bemyndiger, er innkalt til kontrollutvalget for å gi følgende orienteringer:

- *Status funksjon, rutiner mv. for at ungdomsråd, eldres råd og råd for personer med funksjonsnedsettelse tas med i saker hvor de skal høres/ avgi uttalelse*
- *Helse, miljø, sikkerhet(HMS), arbeidsmiljø; status, bruk av compilo, stoffregisteret*
- *Arbeidet med beredskapsplan/-rutiner uønskede hendelser*
- *Lokalitetssutfordringer og renhold barnehage*
- *Oppfølging av initiativ og vedtak fra rådsorgan/foreldre.*

Vurdering

Om ikke kontrollutvalget selv bestemmer noe annet, anbefales det å ta den gitte informasjon til orientering.

Avviksrapport pr 01.11.24

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

28/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/462 - 15

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar avviksrapport pr. 01.11.24 til orientering.

Vedlegg

Avviksrapport 2024

Saksopplysninger

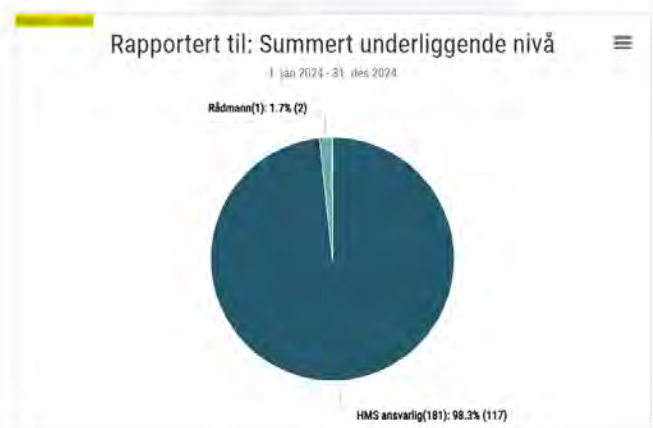
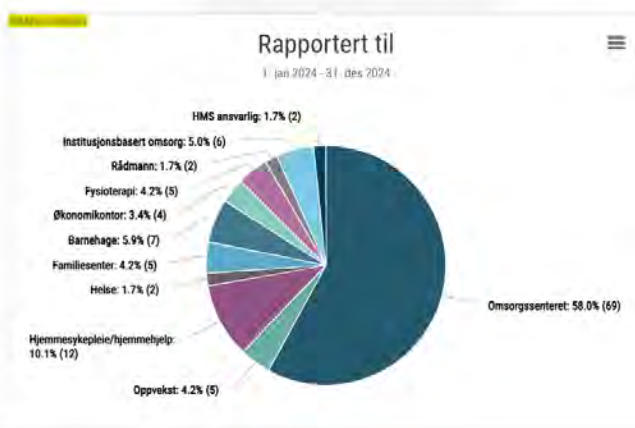
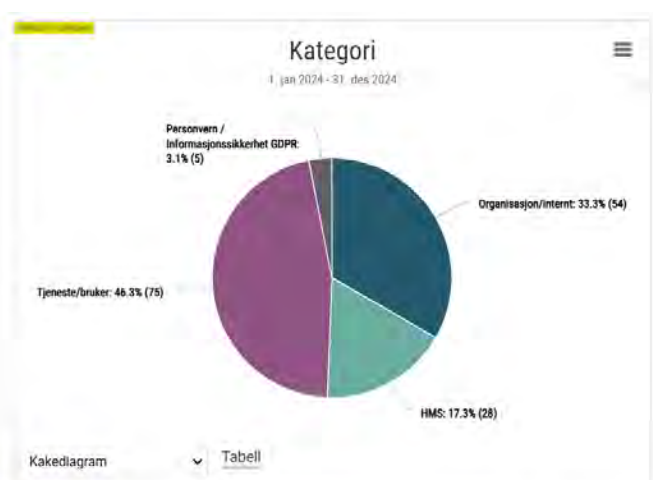
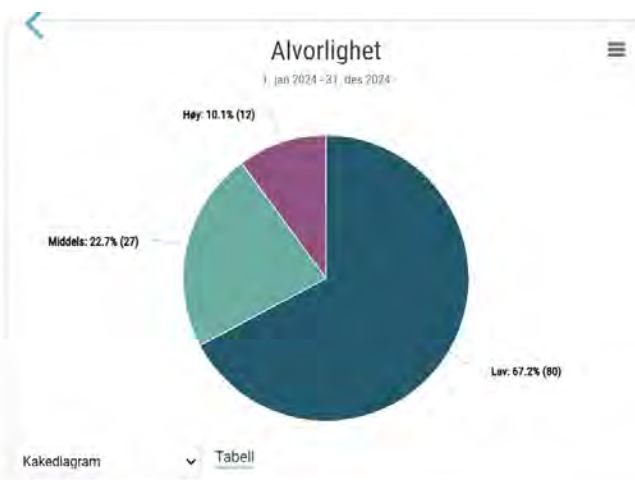
Kontrollutvalget har bedt om å avviksrapport fra administrasjonen til hvert møte.

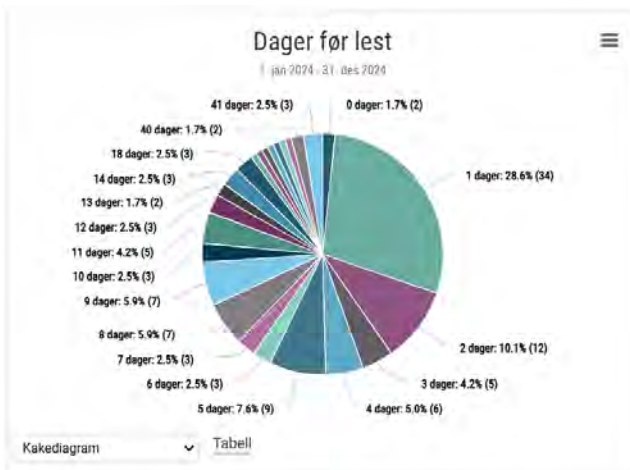
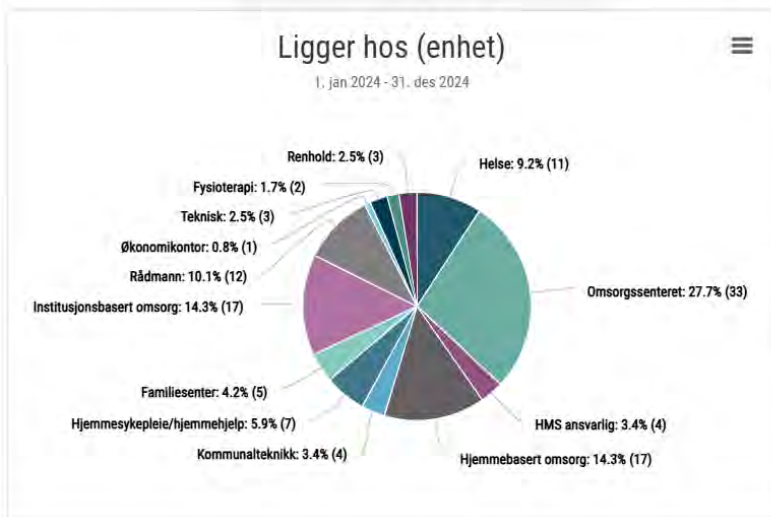
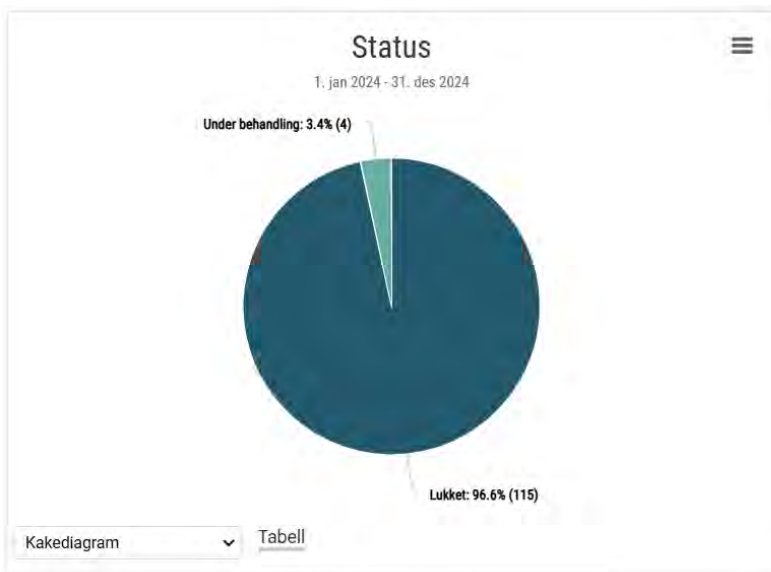
Rapporten angir avvik overordnet fordelt på tjenestested antall, kategori, alvorlighet, status, samt dager for lest og lukking.

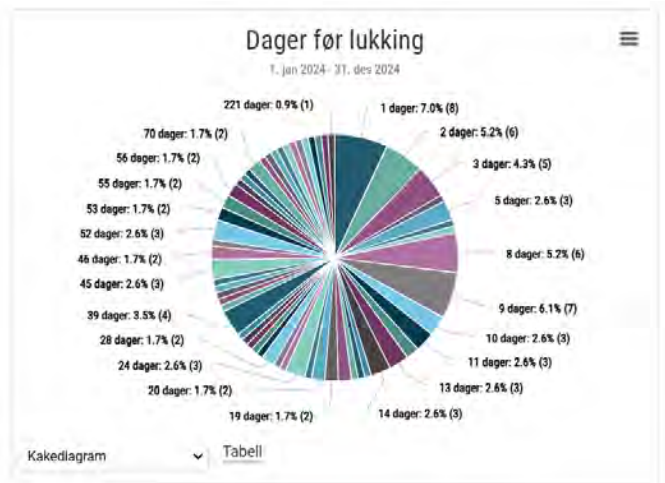
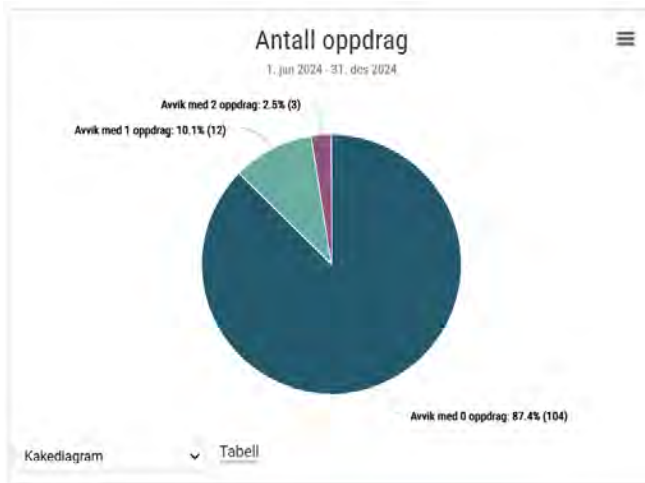
Vurdering

Kontrollutvalget anbefales, om de ikke selv bestemmer noe annet ut fra avviksrapporten, å ta den til orientering

Avviksrapport 2024

Revisjonsstrategi og revisors uavhengighetserklæring m.v.

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

29/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 24/397 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar den gitte informasjonen om revisjonstrategi, samt analyse forenklet etterlevelseskontroll, til etterretning, og har ingen merknader til oppdragsansvarlig regnskapsrevisor sin vurdering av uavhengighet.

Vedlegg

Revisors uavhengighetserklæring

Saksopplysninger

Enhver som foretar revisjon for kommune eller fylkeskommune skal fortløpende vurdere egen uavhengighet, jfr. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 16. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget, jfr. § 19 2. ledd. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder både ved regnskapsrevisjon og ved forvaltningsrevisjon.

Forskriftens §§ 17 og 18 setter krav til hhv. revisors tilknytning til revidert virksomhet, samt hvilke stillinger/verv/tjenester revisor kan ha. Ytterligere krav til oppdragsansvarlig revisor er kravet tilandel. Oppdragsansvarlig revisor må ha ført en hederligandel, være i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, samt være myndig.

Oppdragsansvarlig

regnskapsrevisor er registrert revisor. For registrerte og statsautoriserte revisorer vilandel normalt være kontrollert av finanstillsynet ifm. godkjenningen, og av kontrollutvalget ved tildeling av oppdraget.

Revisjonsstrategien viser hvordan og grunnlaget for regnskapsrevisjonsarbeidet for 2024 legges opp. Kontrollutvalget vil dermed få kunnskap om kommunal regnskapsrevisjon, samt stille spørsmål og gi innspill til revisor. Revisor vil også orientere om analysen som ligger til grunn for valg av område til forenklet etterlevelseskontroll(FEK) 2024. Kontrollutvalget vil dermed få kunnskap om FEK, samt stille spørsmål og gi innspill til revisor.

Vurdering

Kontrollutvalget anbefales å ta den gitte informasjon om revisjonsstrategi og analyse forenklet, etterlevelseskontroll til orientering, samt ingen merknader til revisors uavhengighetserklæring, men kontrollutvalget må også selv vurdere evt. merknader til dennes erklæring.

Egenvurdering av uavhengighet:

Namsskogan kommune

Kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §16- §19 setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er beskrevet i bestemmelsene. Dette dokumentet beskriver revisors egenvurdering og skal ivareta krav i forskriften.

Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem i styrende organer i noen virksomhet som Namsskogan kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har en slik tilknytning til Namsskogan kommune at dette har betydning for min uavhengighet og objektivitet i utførelsen av revisjonsoppdraget.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Undertegnede bekrefter at det ikke er ytet rådgivning eller andre tjenester overfor Namsskogan kommune som er av en slik art at dette kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p> <p>Før slike tjenester utføres, vurderer revisor rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom revisor konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriftens § 16, utfører revisor ikke tjenesten. Hvert enkelt tilfelle vurderes særskilt.</p> <p>Revisor vil kunne besvare spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Slike veiledninger skjer med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p>
Tjenester under (fylkes)kommunens egne ledelses- og kontroll-oppgaver	Undertegnede bekrefter at det ikke ytes tjenester overfor Namsskogan kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Revisjon Midt-Norge SA opptre som fullmektig for Namsskogan .
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet.

Steinkjer, 16.01.2024

Christiane Bjartan
Revisor

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

30/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/603 - 4

Forslag til vedtak

Referatene tas til orientering

Vedlegg

Protokoll fra arsmøtet RMN SA 15.10.2024.pdf

Innkalling repr skap NT Krisesenter IKS.pdf

10 anbefalinger til folkevalgtes involvering i kommunale budsjettprosesser

Det handler om tillit - Erfaringer fra kommunesektorens etikkutvalg

Revisjon Midt Norge SA - Budsjett 2025.pdf

Styret følger ikke alltid opp ansvaret sitt

NKRF Kontrollutvalgskonferanse 2025.pdf

Kommunebilde Namsskogan 2024 (pr. august 2024)

Saksopplysninger

Det kan bli fremlagt ytterligere referater i møtet.

Vurdering

Referatene anbefales tatt til orientering

MØTEPROTOKOLL

Årsmøte Revisjon Midt-Norge SA

Tid: 15.oktober 2024 kl 08:30-09:50

Sted: Teams

Åpning av møtet:

Leder av årsmøtet, Siv Aglen, Brønnøy kommune, ønsket velkommen til møtet og registrering av oppmøte ble godkjent.

Følgende møtte;

Kommune	Representant	Vararepresentant
Alvdal	Mona Murud	
Bindal	Frode Næsvold	
Brønnøy	Jan Richard Nøstvik	
Flatanger	Olav Jørgen Bjørkås	
Folldal	Kristin Langtjernet	
Frøya		Ole-Morten Sørvig
Grane		Ellen Schjølberg
Grong	Ann-Jeanette Klinkenberg	
Hattfjelldal	Sølvi Andersen	
Herøy		Einar Martin Nordnes
Hitra		Lars Peder Hammerstad
Høylandet	Ole Joar Flaot	
Inderøy	Unn Elisabeth Tronstad Kristiansen	
Leka	Svein Pettersen	
Levanger	Anita Ravlo Sand	
Lierne	Tor Erling Inderdal	
Melhus	Einar Gimse-Syrstad	
Midtre Gauldal		Stian Engen
Namsos	Steinar Lyngstad	
Namsskogan	Elisabeth Vollmo Bjørhusdal	
Nærøysund	Amund Hellesø	
Oppdal	Elisabeth Hals	
Orkland	Hanne Nyhus (til kl 09:20)	
Os	Ivar Torvidsson Midtdal	
Osen	Håvard Strand	
Overhalla		Siv Åse Strømhylden
Rennebu	Per Arne Lium	
Røros		Christian Elgaaen
Røyrvik	Kennet Tømmermo Reitan	
Selbu		Gunnar Olav Balstad

- UNNI ROMSTAD, 18.10.2024
- SIV THERESE AGLÉN, 21.10.2024
- LILLIAN SOLVANG, 01.11.2024
- ELISABETH HALS, 29.10.2024

Skaun	Gunn Iversen Stokke	
Snåsa	Arnt Einar Bardal	
Steinkjer	Gunnar Thorsen	
Stjørdal	Eli Arnstad	
Sømna		Simen Garaas
Tolga	Bjørnar Tollan Jordet	
Træna		Sverre Hyttan
Trøndelag fylkeskommune	Hege Nordmo-Viken	
Tydal	Jens Arne Kvello	
Vega	Jon Albert Floa	
Verdal	Knut Snorre Sandnes (fra kl 08:45)	
Vevelstad	Lillian Solvang	
Ørland	Hallgeir Grøntvedt	
Åfjord	Erling Iversen	

Forfall:

Kommune	Representant	Vararepresentant
Frosta	Frode Revhaug	Kari Ydsi Presthus
Holtålen	Jan Arild Sivertsgård	Liv Grete Heksem
Indre Fosen	Benjamin Schei	Steinar Saghaug
Meråker	Kari Anita Furunes	Anne-Karin Langåsvold

Møtte ikke:

Kommune	Representant	Vararepresentant
Alstahaug	Peter Talseth	Trude Jægtvik
Dønna	John Erik S Johansen	Tore Harry Jakobsen Vikedal
Heim	Marit Liabø Sandvik	Sigrid Nesje
Leirfjord	Åshild Pettersen	Ola Rognskog
Malvik	Torgeir Anda	Sten Rino Bonsaksen
Vefsn	Malin Lynghaug Johansen	Pål Andreas Einmo
		Jan Inge Hov
		Ørjan Thorstensen Rosvold

Årsmøtet hadde 44 medlemmer med 101 stemmer av 126.

Styret:

Hans S.U. Wendelbo	styreleder
Elin Rodum Agdestein	nestleder
Anne Birgitte Sklet	styremedlem
Torbjørn Måsøval	styremedlem
Merete Montero	styremedlem
Joakim Bangstad	observatør

Andre:

Arnt Haugan	daglig leder Revisjon Midt-Norge SA
Unni Romstad	ass.daglig leder Revisjon Midt-Norge SA

Rådgiver(e):

2

Protokoll årsmøte Revisjon Midt-Norge SA 15.10.2024

Dokumentet er signert digitalt av:

- UNNI ROMSTAD, 18.10.2024
- SIV THERESE AGLÉN, 21.10.2024
- LILLIAN SOLVANG, 01.11.2024
- ELISABETH HALS, 29.10.2024

Forseglet av

11

Posten Norge

Saksliste:

SAK 8/24 GODKJENNING AV INNKALLING

Varsel om dato for årsmøtet ble sendt 27.08.2024, sakliste ble sendt kommunene 17.09.2024 og møtebok 02.10.2024

Vedtak (enstemmig):
Innkallingen godkjennes

SAK 9/24 VALG AV REFERENT OG TO TIL Å UNDERSKRIVE PROTOKOLLEN

Forslag fremmet i møtet:
Referent: Unni Romstad
Underskrift protokoll: Lillian Solvang, Vevelstad kommune
Elisabeth Hals, Oppdal kommune

Vedtak:
Forslag fremmet i møtet vedtatt.

SAK 10/24 GODKJENNING AV SAKSLISTE

Innkalling og saksliste utsendt på forhånd.

Vedtak (enstemmig):
Sakslisten godkjennes

- UNNI ROMSTAD, 18.10.2024
- SIV THERESE AGLÉN, 21.10.2024
- LILLIAN SOLVANG, 01.11.2024
- ELISABETH HALS, 29.10.2024

Vedtak: Årsmøtet tar orienteringen til etterretning

▼ Behandling i årsmøte 15.10.2024

Saker nevnt fra styreleder:

- Behovet for og kravet til å ha et velfungerende revisjonsselskap har ikke blitt mindre siden etableringen av selskapet.
- Selskapet har i tillegg til å være en kompetansebedrift, unik kjennskap til våre kommuner
- Eierne må bruke selskapet og ansattes kompetanse til mer enn tradisjonelle revisjonstjenester. RMN SA kan leverer tjenester med svært god kvalitet til en gunstig pris
- Benchmarking viser at selskapet er konkurransedyktig i markedet
- Økonomi
 - Gitt gode økonomiske vilkår ved oppstart
 - Bruk av opptjent egenkapital har gitt eierne en økonomisk fordel
 - Utvikling i honorar må nå skje i samsvar med selskapets kostnadsutvikling og prisutviklingen i samfunnet generelt
- Samarbeidet i styret, og mellom styret og administrasjonen er svært godt
- Selskapet oppfyller samfunnsoppdraget

Daglig leder orienterte om:

- Eiere og eierrepresentanter må bli kjent med selskapet og hva vi som revisor kan tilby
 - Bidra med tillit og nøytral informasjon; noe som er viktig i et demokratisk perspektiv
 - Bidra til forbedring, slik at både politisk nivå og administrasjonen ser nytten i det vi leverer
 - Bidra til økt kompetanse i kommunene gjennom webinarer og kurs. 25 % av våre kommuner har ukentlig kontakt med sin revisor
 - Bidra med fagkunnskap i dialog med systemleverandører
 - Bidra med faktagrunnlag; eksempelvis med nødvendig statistikk og tallmateriale i ulike sammenhenger. Herunder også utredninger for administrasjonen
- Økonomi
 - Tar den økonomiske situasjonen i kommunen på største alvor
 - Økning i honorar er satt så lavt som mulig, og vi har i snitt klart å holde økningen lavere enn kommunal deflator siden 2018. Dette har relativt sett gitt billigere tjenester for eierne
 - Har strategisk mål om mer robust økonomi i selskapet ved å selge tjenester i et marked vi vet eksisterer (til andre aktører og til våre eiere).
 - Kapasitetsøkning må balanseres opp mot den økonomiske risikoen
- Ved salg av tjenester må det sikres at man ikke går på akkord med rollen som revisor. Dette utredes av egen arbeidsgruppe
- Bruk av KI
 - Egen arbeidsgruppe og ansatte med kompetanse på området

- Brukes til effektivisering og for å øke egen kompetanse for å kunne gjennomføre revisjon på områder der kommunen kan ta i bruk KI (eks saksbehandling)
- Bærekraftsrapportering vil bli aktuelt også for kommuner, og vi har tre statsautoriserte revisorer som får kompetanse på området

SAK 12/24**BUDSJETT 2025 OG ØKONOMIPLAN 2025-2028**

Vedtak: Årsmøtet vedtar framlagt budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028, men reduserer økning i honorar for 2025 fra 4,9 prosent til 4,1 prosent

▼ Behandling i årsmøte 15.10.2024

Årsmøtet diskuterte økning i honorar sett i forhold til kommunenes og selskapets økonomi.

Forslag fremmet i møtet:

Ellen Schjøberg (Grane kommune) fremmer forslag om at årsmøtet utsetter behandling av saken til det foreligger oversikt over konsekvensene av endringer.

Steinar Lyngstad (Namsos kommune) fremmet forslag om en økning av honorar for 2025 på 4,1 prosent

Avstemming:

Ellen Schjøberg (Grane kommune) trakk sitt forslag

Forslag fra Steinar Lyngstads (Namsos kommune) om økning av honorar for 2025 med 4,1 prosent ble satt opp mot styrets forslag om økning av honorar for 2025 med 4,9 prosent.

122 stemmer for Steinar Lyngstads forslag
4 stemmer mot Steinar Lyngstads forslag

Dermed er Steinar Lyngstads forslag vedtatt

- UNNI ROMSTAD, 18.10.2024
- SIV THERESE AGLÉN, 21.10.2024
- LILLIAN SOLVANG, 01.11.2024
- ELISABETH HALS, 29.10.2024

SAK 13/24 VALG TIL STYRET**Vedtak (enstemmig):**

Som styremedlemmer velges:

Elin Rodum Agdestein (Steinkjer) 2 år
Anne Birgitte Sklet (Grong) 1 år
Odd Langvatn (Vefsn) 1 år
Oddvar Fossum (Bindal) 2 år
Tove Heggdal Ingulfsvann (Lierne) 1 år

Som vararepresentanter velges:

1.vara: ikke på valg
2.vara: Nils Karlsen, Frøya (2 år)
3.vara ikke på valg
4.vara ikke på valg

Som leder av styret velges:

Hans S.U. Wendelbo, Røros (1 år)

Som nestleder i styret velges:

Elin Rodum Agdestein, Steinkjer (1 år)

▼ Behandling i årsmøte 15.10.2024

Leder i valgkomiteen, Tor Erling Inderdal orienterte om valgkomiteens arbeid.

SAK 14/24 GODTGJØRING**Vedtak:**

Ansvarsgodtgjørelse for leder for 2025:	kr 80.000,-
Ansvarsgodtgjørelse for nestleder for 2025:	kr 30.000,-
Ansvarsgodtgjørelse for medlemmer 2025:	kr 15.000,-
Styrehonorar pr møte for 2025	kr 4.000,-

Tapt arbeidsfortjeneste, omsorgsgodtgjørelse og skyss- og kostgodtgjørelse iht. selskapets reglement for godtgjøring

▼ Behandling i årsmøte 15.10.2024

Leder i valgkomiteen, Tor Erling Inderdal orienterte om valgkomiteens innstilling.

- UNNI ROMSTAD, 18.10.2024
- SIV THERESE AGLÉN, 21.10.2024
- LILLIAN SOLVANG, 01.11.2024
- ELISABETH HALS, 29.10.2024

▼ Administrasjonens tillegg til protokoll 15.10.2024

Årsmøtedelegat Gunnar Olav Balstad (Selbu kommune) tok kontakt pr telefon etter møtets slutt. Hans stemme i sak 14/24 var ikke blitt registrert ved avstemming.

Dermed har vi følgende avstemming:

For valgkomiteens innstilling: 124 stemmer
Mot valgkomiteens innstilling: 2 stemmer

Dette har ikke betydning for utfallet og vedtak i saken.

Lillian Solvang

Elisabeth Hals

Siv Aglen, årsmøtets leder

Rett avskrift: Unni Romstad

Utskrift sendt: Medlemskommunene

- UNNI ROMSTAD, 18.10.2024
- SIV THERESE AGLLEN, 21.10.2024
- LILLIAN SOLVANG, 01.11.2024
- ELISABETH HALS, 29.10.2024

Nord Trøndelag Kriresenter IKS

Ref. 40

SAKLISTE

Representantskapsmøte Nord Trøndelag Kriresenter IKS

Tid: Tirsdag 19. November 2024, Kl.14.00 – 15.30

Sted: Teams

Innkalt: Valgte representanter valgperioden 2019-2023 fra deltagerkommunene jf §7 i Selskapsavtalen

Deltatt:

Sak 9/2024 Godkjenning av innkalling og sakliste

Forslag til vedtak:

Innkalling og sakliste godkjennes

Vedtak:

Sak 10/2024 Supplerende valg av vararepresentanter

Valg av medlemmer til styret og varamedlemmer til styret ble behandlet i sak 4/24 i møte 4.6.24:

Representantskapet skal velge styre, styreleder og nestleder jf § 8 i Selskapsavtalen. Styret i selskapet består av totalt 6 medlemmer, 5 medlemmer med personlige varamedlemmer valgt av representantskapet, en representant med vararepresentant valgt av og blant de fast ansatte.

Styret med vara har i perioden 2019 -2023 bestått av:

1. Styreleder Peter Daniel Aune (Levanger)
2. Nestleder Ester Brønstad (Snåsa)
3. Styremedlem Hanne Lingen (Namsos)
4. Styremedlem Ivar Kvalø (Nærøysund)
5. Styremedlem Anne Kari Haugdal (Verdal)

Vara for 1

Liv Elden Djokoto (Høylandet)

Vara for 2

Macumbe Abea Eninga (Namsskogan)

Nord Trøndelag Krisesenter IKS

<i>Vara for 3</i>	<i>Elisabeth Johansen (Meråker)</i>
<i>Vara for 4</i>	<i>Ragnhild Moum Agle (Snåsa)</i>
<i>Vara for 5</i>	<i>Edith Valfridson (Lierne)</i>

Valgkomiteens innstilling:

Forslag til styremedlemmer:

- 1. Peter Daniel Aune – Levanger – Gjenvalg 4 år.*
- 2. Ivar Kvalø- Nærøysund – Gjenvalg 4 år*
- 3. Annette Høin – Verdal – Ny 4 år*
- 4. Hanne Lingen – Namsos – Gjenvalg 2 år*
- 5. Ragnhild Moum Agle – Snåsa – Fra vara til fast 2 år*

Forslag styreleder – Peter Daniel Aune

Forslag nestleder – Ivar Kvalø

Forslag til vararepresentanter:

- 1. Liv Elden Djokoto – Høylandet – Gjenvalg 4 år*
- 2. Marit Halsetrønning – Selbu – Ny 4 år*
- 3. Elisabeth Johansen – Meråker – Gjenvalg 4 år*
- 4. Ingrid Sofie Tømmermo-Reitan – Namsskogan- Ny 2 år*
- 5. Berit Clausen Fiskum – Grong – Ny 2 år*

Det skal da gjøres nytt valg om to år, dette er nytt ettersom vi innfører 2 år for 2 styremedlemmer og 2 år for 2 varamedlemmer nå i år. Om 2 år skal da de nye velges for 4 år slik at man får en reell overlapping også neste runde.

Bakgrunn for at saken tas opp på nytt:

Vedtaket i representantskapets behandling av sak 4/24 har et punkt 4 som lyder:

- 4. Valgkomiteen bes om å fortsette arbeidet med å finne alternative vararepresentanter. Dette for å oppfylle lovens krav om kjønnsbalanse. Det kalles inn til nytt representantskapsmøte for å foreta valg av varamedlemmer til styret.*

Valgkomiteen orienterer om saken i møtet.

Nord Trøndelag Kriesesenter IKS

Forslag til vedtak:

1. Andre Sagmo, Indre Fosen kommune velges som personlig vara for Peter Daniel Aune. Går inn i stedet for Liv Djokoto, Høylandet kommune
2. Magnus Vada Hatlegjerde, Osen kommune går inn som vara for Hanne Lingen. Går inn i stedet for Ingrid Sofie Tømmermo-Reitan, Namsskogan kommune

Vedtak:

Orientering til sak 11/24 og sak 12/24

Sør- Helgeland kriesesenter i Brønnøysund er vedtatt nedlagt med virkning fra 31.12.24. Kriesesenteret har gitt et tilbud til innbyggerne i Bindal, Sømna, Vega, Vevelstad og Brønnøy.

Etter vedtak om nedleggelse har Brønnøy kommune og Bindal kommune tatt kontakt med Nord-Trøndelag kriesesenter IKS med tanke på samarbeid om kriesesentertjenester.

Ønske om samarbeid er forankret politisk og administrativt i begge kommuner. I første omgang ønsker kommunene å inngå avtale om kjøp av tjenester for en treårsperiode, med mulighet for forlengelse eller fullt eierskap på sikt

Det vil bli utarbeidet en samarbeidsavtale lignende den kriesesenteret har med sine eierkommuner.

Avtalen vil inneholde punkter om varighet, ev oppsigelse, innhold i tjenesten, avtalt pris pr innbygger i treårsperioden, dekking av reiseutgifter til senteret, samarbeidsformer og så videre.

Basert på bruken av Sør -Helgeland kriesesenter de siste årene er det ikke grunn til å tro at avtale med disse to kommunene vil føre til kapasitetsmessige utfordringer.

Jurist i Samfunnsbedriftene (tidl KS bedrift) er spurt til råds om det er juridiske utfordringer ved å inngå slik avtale. De kan ikke se at det er det, men anbefaler ordinært eierskap som den beste løsningen på sikt.

Nord Trøndelag Kriesesenter IKS

Sak 11/2024 Avtale om kjøp av kriesesentertjenester mellom Nord-Trøndelag kriesesenter IKS og Brønnøy kommune

Styrets innstilling:

1. Det inngås avtale med Brønnøy kommune fra 1.1.25 for en periode på 3 år. Avtalen omfatter kjøp av kriesesentertjenester fra Nord-Trøndelag kriesesenter IKS
2. Det er ønskelig at Brønnøy kommune på sikt går inn som eier i selskapet.

Vedtak:

Sak 12/2024 Avtale om kjøp av kriesesentertjenester mellom Nord-Trøndelag kriesesenter IKS og Bindal kommune

Styrets innstilling:

1. Det inngås avtale med Bindal kommune fra 1.1.25 for en periode på 3 år. Avtalen omfatter kjøp av kriesesentertjenester fra Nord-Trøndelag kriesesenter IKS
2. Det er ønskelig at Bindal kommune på sikt går inn som eier i selskapet.

Vedtak:

Sak 13/2024 Budsjettforslag 2025

I budsjettforslaget for 2025 er det tatt inn tilskudd fra Bindal og Brønnøy kommune som vil komme inn som følge av salg av tjenester til de to kommunene og anslag på refusjon sykepenge for å synliggjøre dette.

En betydelig andel av økningen i driftsutgifter skyldes anskaffelse av elektronisk journalsystem og styreportal i 2024. Dette er nødvendige anskaffelser for blant annet å ivareta brukeres personvern hensyn og rettssikkerhet på en bedre måte.

Nord Trøndelag Krisesenter IKS

Styrets innstilling:

1. Budsjett 2025 er foreslått med en ramme på kr. 9 665 000. Av dette er kommunenes andel satt til 9 040 000. Dette innebærer en økning i kommunenes samlede tilskudd på kr 280 500 fra 2024 til 2025, en økning på 3,1 prosent.
2. Kommunenes andel av tilskuddet fordeles etter eierandel jf. selskapsavtalen.

Vedtak:

Sak 14/2024 Økonomiplan 2025 -2028

Økonomiplan 2025 -2028 er beskrevet i tekst i vedlagte dokument, med tabell på siste side i dokumentet.

Styrets innstilling:

Økonomiplan som viser forventet utvikling 2025 – 2028 godkjennes

Vedtak:

Vedlegg:

- Budsjettforslag 2025
- Økonomiplan 2025 - 2028
- Kostnadsfordeling pr eierkommune for perioden 2025-2028

Økonomiplan for perioden 2025 – 2028

Bakgrunn

Lov om interkommunale selskap sier blant annet følgende:

...Økonomiplanen skal omfatte de fire neste budsjettår og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver, herunder investeringsplaner og finansieringen av disse i denne perioden. I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over selskapets samlede gjeldsbyrde og utgifter til renter og avdrag i planperioden.

Nord-Trøndelag krisesenter IKS har jf. selskapsavtalens § 4, punkt 1 dette hovedformål:

1. Nord-Trøndelag Krisesenter skal sikre et godt og helhetlig tilbud til kvinner, barn og menn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner, og å sikre at lov om kommunale krisesentertilbud av 19.6.2009 etterleves.

I tillegg til selskapsavtale foreligger det en samarbeidsavtale som utdyper hvordan krisesenteret og øvrige kommunale tjenester skal samarbeide slik at informasjon, bistand og innsats overfor denne brukergruppen blir best mulig. Vold i nære relasjoner er både et samfunnsøkonomisk problem og et folkehelseproblem. Konsekvensene av å være utsatt for vold i nære relasjoner er omfattende og krever gode, individuelt tilpassede hjelpetiltak. Dette innebærer at det ofte er behov for innsats fra mange hjelpetjenester og instanser, både kommunale og andre. For å sikre brukerne et best mulig tilbud er det derfor helt nødvendig med samarbeid mellom selve krisesentertilbudet og det øvrige tjenestetilbudet i brukerens hjemkommune.

Selskapet er underlagt et representantskap og et styre på vegne av eierkommunene, og det er ansatt daglig leder i selskapet.

Økonomiske forutsetninger

Tilskudd fra eierkommunene fordeles etter eierandel i gjeldene selskapsavtale og utgjør hoveddelen av selskapets inntekt. Bindal kommune og Brønnøy kommune ønsker å inngå samarbeid med Nord-Trøndelag krisesenter IKS om kjøp av krisesentertjenester fra og med 1.1.25. De vil betale samme sum pr innbygger som eierkommunene gjør. Avtalen vil i første omgang inngås for en treårsperiode og vil, basert på folketall, gi en årlig inntekt til selskapet på om lag kr 500 000,-.

Utgifter justeres hvert år i tråd med lønns- og prisvekst og anslag på dette. Selskapet har ingen gjeld.

Bygg

Selskapet har fra og med oktober 2018 inngått leieavtale med Nyvegbakken 21 AS som er eier av bygget. Bygget er på 620 m² BTA inkl. utvendig bod. Leiesummen er i 2019 kr 1 475 000 eks mva.

Enkelte elementer i husleien (festeavgift og forvaltning, drift og vedlikehold) reguleres årlig, i forhold til Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks. Leieavtalen gjelder for 10 år med opsjon på totalt 10 år i tillegg til dette.

Forventet utvikling i fireårsperioden:

1. Juridiske rammer

Forslag til revidering av krisesenterloven har høsten 2024 vært ute på høring. I forslaget er det ikke lagt opp til vesentlige endringer når det gjelder kompetansekrav eller bemanningsnorm.

Det er bedt om innspill på å fortsatt ha tilbud til kvinner og menn fysisk atskilt eller om dette skal kunne samlokaliseres. Nord-Trøndelag krisesenter IKS vil være bygd og rustet for å møte begge alternativer.

Dette høringsforslaget legger ikke opp til vesentlige endringer i bestemmelsene om journalplikt for krisesentrene, men det er tydelige føringer på at man ønsker bevegelse i retning dette.

Nord-Trøndelag krisesenter IKS har i 2024 gått til innkjøp av Visma Sikker Sak, elektronisk journalsystem. Dette er en viktig anskaffelse for å løfte kvaliteten i tilbudet og gi brukerne bedre rettigheter med tanke på personvern, oppbevaring av personopplysninger og dokumentasjon av opphold. For mange er dette nyttig og viktig i forhold til samarbeid med andre instanser, anmeldelse og behandling i rettsapparatet og mulighet for å søke voldsoffererstatning.

Selskapet er også i ferd med å ta i bruk elektronisk styreportal. Dette vil både forenkle og kvalitetssikre det administrative arbeidet og være særlig viktig for å kunne følge opp endringer i IKS loven fra 1.124 angående åpenhet og offentlighet.

2. Endring i brukergruppa

Alder:

Mens det nå er 18,6 % av befolkningen i Trøndelag som er eldre enn 65 år, så øker denne andelen til 25,8 % i 2050. Denne økningen vil foregå med forskjellig fart i forskjellige kommuner. (SSB, sept. 2022)

På bakgrunn av dette er det grunn til å tro at en større del av krisesenterets brukere vil være i kategorien eldre i årene framover. Senteret er utformet for å kunne ta imot brukere med ulike fysiske utfordringer, men skal fungere som et midlertidig botilbud for personer som er i stand til å ivareta egen fysiske og psykiske helse samt lage mat og ta vare på egen personlige hygiene. Hjemmetjenesten kan være en nødvendig samarbeidspartner i noen saker.

Psykisk helse og rus:

Andelen brukere med utfordringer innen psykisk helse og rus er pr i dag håndterbar for Nord-Trøndelag krisesenter IKS. Det er en tendens til at det blir flere og flere brukere med ulike typer tilleggspromblematikk. Dette vil i perioder kunne bety behov for økt bemanning (f. eks våken nattevakt, 2 ansatte på helg) og dermed øke vikarutgiftene. Det vil også være behov for å styrke ansattes kompetanse innen disse feltene.

3. Bemanningsbehov:

Det er ingen planer om å øke antall årsverk de nærmeste årene. Som nevnt ovenfor vil det i perioder være behov for ekstra bemanning, noe som da betyr bruk av vikar.

Ved naturlig avgang er det ønskelig å vurdere å slå sammen små stillinger til større stillinger. Studenter kan med fordel tilsettes i de små helgestillingene. I perioden 2025 til 2028 er det 3 personer som kan gå av med pensjon.

4. Ønsket kompetanse innenfor eksisterende antall årsverk (ved naturlig avgang og videreutdanning)

Barnevernspedagog
Barne- og ungdomsarbeider
Miljøterapeuter med videreutdanning innen familieperspektiv, rus og psykiatri, flerkulturell forståelse

Det er også ønskelig å gjøre om ledige stillingshjemler uten krav til utdanning til stillinger med krav til utdanning på bachelor-, eller fagarbeidernivå. Dette for å styrke samlet kompetanse på krisesenteret, noe som er nødvendig for å møte nåværende og framtidige utfordringer i arbeid med vold i nære relasjoner.

Forventede økninger i utgifter i perioden:

Lønnsutgifter:

I fireårsperioden er det forventet endringer i lønnsutgifter i tråd med det som følger av lønnsoppgjørene. For 2025 er anslaget fra KS på 4,6 prosent.

Driftsutgifter:

De største postene her er husleie og elektrisitetsforsyning, matvarer, forbruksmateriell, service/driftsavtaler og regnskapstjenester og kontingenter.

Utgifter til mat og forbruksmateriell svinger med antall brukere. Et annet eksempel på variable utgifter er utgifter til tolk.

Det er ikke beregnet store utgifter til reparasjoner eller vedlikehold av bygg og inventar.

Tabell økonomiplan 2025 -2028

Økonomiplan 4 år	2024	2025	2026	2027	2028	Noter
Lønn/godtgjøring inkl sos avg/pensjon	6 490 000	7 195 000	7 482 800	7 782 112	8 093 396	*1
Andre utg. eks husleie og mva	709 500	880 000	906 400	933 592	1 021 600	*2
Husleie	1 560 000	1 590 000	1 620 000	1 650 000	1 680 000	*3
Sum utgifter	8 759 500	9 665 000	10 009 200	10 365 704	10 794 996	
Salgsinntekter		515 000	515 000	515 000	515 000	*4
Refusjon sykdom		110 000	110 000	110 000	110 000	
Refusjon kommuner	8 759 500	9 040 000	9 384 200	9 740 704	10 169 996	
Sum inntekter	8 759 500	9 665 000	10 009 200	10 365 704	10 794 996	
Økning kommuner neste 4 år	i kroner	280 500	344 200	356 504	429 292	
	i prosent	3,1	3,7	3,7	4,2	

Noter:

- *1 Økt med ca 4% årlig jfr lønnsoppgjør med konsekvens for sos avg inkl.
- *2 Økt med ca 3% årlig jfr indeksregulering
- *3 Økt med 3-5% årlig f.o.m. 2020 jfr avtale (kun deler av husleia som indeksreguleres)
- *4 Salg av krisesentertjenester til Brønnøy og Bindal kommuner

NORD TRØNDELAG KRISESENTER IKS

Kostnadsfordeling eierkommuner jfr selskapsavtalen §5

DELTAGER/EIER	Innb. Pr. 1.1.2024	Eierandel %	2024	2025	2026	2027	2028
5020 Osen	904	0,59	52087	55040	57802	58126	60688
5032 Selbu	4241	2,79	244361	253920	261788	271938	283923
5033 Tydal	779	0,51	44885	46000	50086	50117	52326
5006 Steinkjer	24090	15,80	1384001	1429120	1482704	1539235	1607072
5007 Namsos	15128	9,95	871657	904800	933821	969501	1012229
5034 Meråker	2461	1,62	141800	145440	151913	157888	164846
5035 Stjørdal	24815	16,32	1429811	1474400	1531780	1590177	1660259
5036 Frosta	2646	1,74	152459	154480	163332	169741	177222
5054 Indre Fosen	10 056	6,61	579415	597440	640737	644522	672928
5037 Levanger	20655	13,59	1190117	1230240	1274992	1323933	1381968
5038 Verdal	15373	10,11	885774	913840	948945	985199	1028619
5041 Snåase Snåsa	2098	1,38	120884	127360	129505	134629	140563
5042 Lierne	1308	0,86	75365	82160	82381	84012	87714
5043 Raarvåhke Røyrvik	440	0,29	25352	27920	28160	28396	29648
5044 Namsskogan	836	0,55	48169	46000	51605	53769	56139
5045 Grong	2313	1,52	133272	136400	142777	148405	154945
5046 Høylandet	1222	0,80	70410	73120	75432	78321	81961
5047 Overhalla	3965	2,61	228459	235840	244752	254254	265459
5049 Flatanger	1115	0,73	64245	65080	68827	71645	74803
5060 Nærøysund	9980	6,56	575036	588400	592729	639653	667844
5052 Leka	595	0,39	34283	36360	37728	38324	40014
5053 Inderøy	7005	4,61	403620	416640	432405	448919	468826
	152 025	100,0	8 759 500	9 040 000	9 384 200	9 740 704	10 169 996

26 Tallene baserer seg på forslag til økonomiplan for

BUDSJETT 2025

Lønn/godtgjøring inkl sosiale avg/pensjon
Andre utg. eks husleie og mva
Husleie

Sum utgifter

Gaver
Refusjoner
Statsilskudd
Renter
Ref. sykdom
Refusjon kommuner
Ref. Bindal og Brønnøy kommune

Sum inntekter

Budsjett 2024	Prognose hele 2024	Budsjett 2025	Noter
6 490 000	6 912 400	7 195 000	*1
709 500	952 346	880 000	*2
1 560 000	1 563 142	1 590 000	*3
8 759 500	9 427 888	9 665 000	
	-71 400		
	-42 057		
	51 092		
	-82 694		
	-292 110	-110 000	
-8 759 500	-8 759 500	-9 040 000	*4
		-515 000	*5
-8759500	-9 196 669	-9 665 000	
	231 219		*6

Noter:

- *1 Lønnsutgifter økt med 4,6 % jf anslag på kommunal deflator
- *2 Innkjøp av journalsystem og styreportal i 2024. Årlig kostnad kr 130 000
- *3 Deler av husleia indeksreguleres
- *4 Økning på 3.1 % fra 2024 til 2025
- *5 Salg av krisesenter tjenester til Brønnøy og Bindal kommuner
Innbyggertall begge kommuner er totalt 9244
- *6 Anslått merforbruk 2024

10 anbefalinger til folkevalgtes involvering i kommunale budsjettprosesser

Publisert på NKRF sin nettside 02.10.2024

Telemarksforskning har, på oppdrag fra KS FoU, utredet status for folkevalgtes involvering i kommunale budsjett- og økonomiplanprosesser.

Rapporten belyser spørsmål som: Hvordan kan budsjettprosesser legges opp for å sikre bred deltakelse, bedre eierskap og engasjement? Hvordan sikre større lokalpolitisk handlingsrom og innflytelse?

Utredningen baserer seg på en spørreundersøkelse til alle kommunestyrerepresentanter og kommunedirektører i et representativt utvalg av landets kommuner (125 av 357). Videre er det gjennomført intervjuer i seks utvalgte casekommuner med varierende deltakelse og tilfredshet med budsjett- og økonomiplanprosesser.

Blant kommunestyrerepresentantene er det et klart flertall (64 prosent) som mener at det hadde vært en fordel om politikerne hadde hatt sterkere styring med budsjettprosessene.

En betydelig andel (40 prosent) mener også at de ikke har god anledning til å legge føringer for arbeidet med årsbudsjettet i sin kommune.

Et generelt funn er at politikerne ønsker et forutsigbart årshjul for behandling av budsjettsaker. Det inkluderer gode rutiner for oppfølging av budsjettarbeidet gjennom året, og at det er satt av nok tid til behandling av budsjett- og økonomisaker.

Et forutsigbart årshjul med tidlig politisk involvering synes å være en forutsetning for at politikerne skal kunne ta sterkere eierskap og styring med budsjettprosessene. Tidlig involvering av politikerne gir muligheter for å gi føringer og komme med innspill underveis i prosessene. De som er involvert i budsjettprosessene i første og andre kvartal, er mer fornøyd med budsjettprosessene enn de som blir involvert senere.

Et forutsigbart årshjul med tidlig politisk involvering synes å være en forutsetning for at politikerne skal kunne ta sterkere eierskap og styring med budsjettprosessene.

Det er også verdt å merke seg at tilfredsheten med budsjettprosessene er stor i de kommunene hvor kommunestyrerepresentantene opplever av kommuneplanen gir gode føringer for arbeidet med både økonomiplan og årsbudsjett. Dette indikerer at disse kommunene har helhetlige, strategiske prosesser som ramme for arbeid med økonomiplaner og budsjetter. Mye tyder også på at gode budsjettprosesser gir grunnlag for bedre økonomisk styring av kommunen, større sannsynlighet for bedre økonomisk resultat og at man dermed også har lettere for å identifisere og skape et økonomisk handlingsrom.

Rundt 80 prosent av kommunestyrerepresentantene peker på et behov for bedre opplæring knyttet til budsjett- og økonomiplanprosesser. Spesielt for nye som kommer inn i politikken, er det behov for grunnleggende opplæring i kommunal økonomi og styring, kommunale ansvarsområder, rolleavklaring mellom politikk og administrasjon, hvordan prosesser bør foregå og hvordan politikerne og administrasjon kan samhandle godt.

Gjennom folkevalgtprogrammet kan man ha sterkere fokus på grunnleggende opplæring i kommuneøkonomi og budsjettprosesser, og hvordan politikerrollen kan og bør utøves gjennom budsjettprosessene.

Gjennom folkevalgtprogrammet kan man ha sterkere fokus på grunnleggende opplæring i kommuneøkonomi og budsjettprosesser, og hvordan politikerrollen kan og bør utøves gjennom budsjettprosessene.

Telemarksforskning anbefaler at de involverte gjennom folkevalgtprogrammet synliggjør gode grep og eksempler for å lykkes med budsjettprosessene. Det viktigste er sannsynligvis at budsjettprosessene blir lagt opp på en slik måte at kommunestyrerepresentantene har god dialog med administrasjonen, at de involverte er enig om hvilke prosesser som skal gjennomføres, og hva som er formålet med ulike aktiviteter og møtepunkter gjennom året. Det innebærer at politikerne må involveres tidlig i prosessen, noe som gir mer forutsigbarhet for budsjettprosessene.

- **Se også opptak av KS-webinaret:** [Folkevalgte trenger mer kunnskap og tidligere involvering i budsjettplanprosessen](#) (YouTube - starter i nytt vindu)

Rapporten gir **10 anbefalinger** for å sikre gode budsjettprosesser og politisk styring og eierskap til prosessene:

1. Sørg for tidlig medvirkning i prosessen
2. Utarbeid et årshjul for politisk behandling av budsjett- og økonomisaker
3. Sørg for en tydelig avklaring av hva som er administrasjonenes og politikernes roller og oppgaver, og hvordan man ønsker at samhandlingen skal foregå
4. Avklar hvordan økonomisk rammestyring skal foregå politisk, og hva slags rapporteringsrutiner man skal ha for å følge opp budsjettet gjennom året
5. Sørg for oppdaterte kommunale planer, og synliggjør hvordan årsbudsjettet understøtter viktige føringer i kommunens planverk
6. Arranger en dialogkonferanse innen utgangen av april for å skape en omforent forståelse av kommunens utfordringsbilde
7. Kombiner gjerne dialogkonferanse med folkevalgtopplæring om et relevant tema
8. Arranger en rammekonferanse i juni i etterkant av at kommuneproposisjonen og revidert statsbudsjett er lagt fram
9. Avklar budsjettrelaterte saker med formannskapet ut over høsten i forkant av at kommunedirektøren offentliggjør og legger fram sitt salderte budsjett
10. Kommunens administrasjon bør stille kompetanse og ressurser til rådighet for å gi faglig støtte i partigruppenes behandling av kommunedirektørens budsjettforslag

Videre peker rapporten på konkrete opplæringsbehov og anbefalinger knyttet til det.

Kilde: Telemarksforskning

<https://www.telemarksforskning.no/10-anbefalinger-til-folkevalgtes-involvering-i-kommunale-budsjettprosesser/>

Det handler om tillit - Erfaringer fra kommunesektorens etikkutvalg

Publisert 01.09.2024

Tora Aasland, Leder av kommunesektorens etikkutvalg 2015 – 2024

Foto: Stig Weston

Tillit er avgjørende for en etisk forsvarlig forvaltning. I utgangspunktet forventes en respekt for grunnleggende lover og regler.

Vi er heldige i Norge som har et velutviklet demokrati. Det betyr at vi har systemer som kan håndtere uenighet. At Norge både er en rettsstat og et demokrati, innebærer at det er et godt forankret grunnlag for å håndtere konflikter mellom lover og regler, også i lokalpolitiske prosesser og vedtak.

Hvordan bygge og holde på tillit?

Det må være en oppgave for fellesskapet å skille mellom rett og galt, samtidig som man må tåle andres meninger og ytringer. Å finne gode løsninger er viktigere enn å tenke på hat og hevn.

Et godt lokalpolitisk grunnlag er grunnleggende kunnskap om samfunn, kultur og forvaltning. En felles forståelse av helhet og verdigrunnlag i en kommune kan utvikles og styrkes gjennom etablering av etiske retningslinjer og trening og øvelser i etiske dilemmaer og utfordringer.

De etiske utfordringene befinner seg ofte i gråsonene mellom rettsstaten og demokratiet, og mellom jus og moral. De gjelder både for folkevalgte og administrasjon, selv om rollene er noe ulike.

“ De etiske utfordringene befinner seg ofte i gråsonene mellom rettsstaten og demokratiet, og mellom jus og moral.

Mens administrasjonen har en lojalitet til sin organisasjon, er de folkevalgte også ombud for sine velgere, og dermed for opplevelsen av fellesskap og rettferdighet. Også den rollen må fylles på en tillitvekkende måte.

Å bygge tillit handler ikke nødvendigvis om å finne fasitsvar, men om å gjøre vurderinger opp mot lover og regler, med respekt for dem og prosessene bak. Forvaltningspraksis kan utvikles og lover kan etter hvert endres, men det må være enighet om systemene og prosedyrene for dette.

Kommunelovens formålsparagraf om tillitsskapende forvaltning krever ikke bare respekt for lover og regler, men også at det utvikles et felles verdi- og normgrunnlag. Det handler om å håndtere spennet og spenningen mellom lov og politikk. Da trengs innsikt i tema som korrupsjon, varsling og habilitet, da trengs en kartlegging og drøftinger av risikoområdene, og da trengs en egenkontroll som er åpen og tillitsskapende. For eksempel kan man gjennom dilemmatrening lære av både egne og andres feil.

Åpenhet er avgjørende for tillit. Det er viktig å utvikle åpne arbeids- og samarbeidsformer, og det er urovekkende at noen mener åpenhet kan være til hinder for å finne gode løsninger. Det kan av og til være fristende å ty til bakrommet. Åpenhet i prosesser og vedtak må ikke bli en trussel for godt politisk arbeid. Tvert imot betyr åpenhet også trygghet, og dermed et solid fundament for lokaldemokratiet.

Et medborgerpanel avslørte nylig en synkende tillit til politikerne. Et økende antall i befolkningen tror at kommunens administrasjon og politikere er der for egen vinning. Denne holdningen kan best motvirkes ved mest mulig åpenhet i de politiske prosessene.

Hva er etikk?

Enkelt sagt er etikk vitenskapen om hvordan menneskene i et samfunn skal omgås hverandre. Det innebærer en felles forståelse om hva som er rett og galt, og at man er enige om normene for samhandling. Det er til nytte for alle enkeltaktører at fellesskapet fungerer, og at man i en organisasjon som en kommune, har kommet fram til en felles forståelse av framgangsmåten for dette. Derfor er utviklingen av etiske retningslinjer så viktig. Det er med på å styrke den demokratiske beredskap, hvor uenighet tåles og håndteres i åpenhet.

Derfor er utviklingen av etiske retningslinjer så viktig. Det er med på å styrke den demokratiske beredskap, hvor uenighet tåles og håndteres i åpenhet.

[«Evne og kraft til å bære»](#) (pdf) heter et debattheft fra KS. Her refereres det til bærekrafttenkingen, som er sentral i all planlegging. Viktige utfordringer for bærekrafttenkingen finnes i arealpolitikken hvor hoveddilemmaet er vern vs. vekst, eller i arbeidsgiverpolitikken med kampen om de gode fagfolkene og deres arbeidsvilkår.

Det kan ligge mye politisk press og sprengstoff i utbyggingspolitikk, hvor utbyggerrollen ikke alltid er helt klar, og hvor ekspertene kan levere viktig bakgrunn – når de da ikke etter hvert blir ansatt hos utbygger. De mest iøynefallende habilitets- og lojalitetskonfliktene ligger for eksempel i det å kombinere utbyggerrollen med det å være folkevalgt i samme kommune.

Etikken kan noe forenklet plasseres på følgende måte:

- Politikk er hva du *vil* gjøre
- Jus er hva du *kan* gjøre
- Etikk er hva *gjør* du?

Med denne innfallsvinkelen er etikken i gråsonen mellom politikk og jus, eller mellom demokratiet og regelverket.

Saker som krever spesiell etisk oppmerksomhet er plan- og byggesaker, saker som har utfordringer for miljø og bærekraft, som for eksempel arealbruk i strandsonen, og saker med maktubalanse.

Fenomenet opsjonsavtaler, dvs. at grunneier og utbygger har gjort avtale (med eller uten penger) for framtidig utbygging der hvor dagens planer ikke åpner for det, og andre saker som utfordrer åpenhet og habilitet. Tillitsbaserte ordninger kan også være utsatt dersom respekten for regelverk er forvitret.

For å styrke den demokratiske beredskapen og motvirke tendenser til manglende respekt for lover og regler, er det nødvendig med en høy bevissthet om nettopp de etiske utfordringene. Utforming og utvikling av etiske retningslinjer, både for folkevalgte og ansatte, gode, trygge og åpne rutiner for varsling, prosedyrer for motvirkning og forebygging av korrupsjon og god trening i hvordan åpenhet kan praktiseres, er forslag til hvordan kommunesektoren kan følge opp.

Lokal forvaltning må være slik at det er samsvar mellom liv og lære.

Det må aldri lønne seg å ta tvilsomme snarveier eller gå bak ryggen på andre. Lokal forvaltning må være slik at det er samsvar mellom liv og lære. Dette krever kunnskap, bevisstgjøring, åpenhet og kontinuerlig trening.

Erfaringer fra kommunesektorens etikkutvalg

Hovedstyret i KS oppnevner hvert fjerde år [kommunesektorens etikkutvalg](#). Utvalget ble første gang opprettet i 2006, som en direkte konsekvens av korrupsjonssaken i Nedre Romerike Vannverk. Da innså man at en korrupsjonsberedskap i kommunene selv var nødvendig.

[Utvalget](#) har en bred og variert sammensetning hvor medlemmene har erfaring både fra forvaltning, etikk og media. Også erfaring fra kontroll og tilsyn er viktig.

Kontrollutvalgene er viktige aktører i kommunesektorens etiske arbeid. Kontrollutvalgene er kommunestyrets redskap, og på en måte riksrevisjon og sivilombud i ett. De er portvakter inn til et område som ikke bør være stedet for politiske omkamper. Kontrollutvalgene bør ha gode arbeidsforhold og se og bli sett. De sitter ofte inne med viktig kompetanse og erfaringsbakgrunn, og har også en god veileder i departementets [kontrollutvalgsbok](#). Kontrollutvalgene bør gå foran når det gjelder erfaringsutveksling og dialog, slik at alle aktører i organisasjonen kan se på kontrollarbeidet med respekt og tillit.

Kontrollutvalgene er kommunestyrets redskap, og på en måte riksrevisjon og sivilombud i ett.

Kommunesektorens etikkutvalg er rådgivende, og ikke i linjen for saksbehandling. Målet er å styrke etikk- og antikorrupsjonsarbeidet i kommunesektoren. Utvalget har en uavhengig og rådgivende rolle, og skal være synlige og tilgjengelige overfor kommuner, fylkeskommuner og kommunale virksomheter.

Erfaringer fra utvalgene gjennom disse årene styrker en arbeidsform hvor dialog med kommuner og fylkeskommuner er sentralt. Den beste måten å ha slik dialog på, er å reise rundt i landet, møte lokale folkevalgte og ansatte og på denne måten stimulere til etiske refleksjoner og høy bevissthet om forvaltningsetiske spørsmål.

Et av de beste hjelpemidlene som er utviklet for slike dialoger og møter, er dilemmasamlingen. Med bakgrunn i denne kan aktører med ulike roller drøfte de enkelte dilemmaene – og kanskje også bidra med dilemmaer eller vanskelige saker fra egen kommune eller fylkeskommune. Dilemmatrening er muskeltrening!

Dilemmatrening er muskeltrening!

I hele sin virksomhet har etikkutvalgene jevnlig utarbeidet veiledere og råd om etiske retningslinjer, registre og regelverk. Men har drøftet og utviklet råd om varsling, habilitet, lojalitet og åpenhet, og lagt grunnlaget for risikoanalyser og lokal beredskap. Det er utarbeidet en serie med rapporter og undersøkelser om tema som varsling og rutiner for å håndtere varsling, og om utsatte saker som arealsaker, plansaker og byggesaker. I tillegg har man et kontinuerlig samarbeid med Transparency International, ikke minst når det gjelder internasjonale oversikter over korrupsjon.

Alle rapporter og råd er tilgjengelige på KS sine nettsider under [Etikkportalen](#).

Utfordringer for kommunene

Et velfungerende lokaldemokrati skal kunne håndtere uenighet, samtidig som man hele tiden tar sikte på å finne gode fellesskapsløsninger. I disse tider, hvor lover og regler hele tiden utfordres, hvor folk i demokratiske land ikke lenger respekterer makta, er det viktigere enn noensinne å styrke den lokalpolitiske beredskap.

Åpenhet bør innebære at folk i kommuner og fylkeskommuner vet hva som skjer, og hvordan og hvorfor det skjer. Det bør være regler for gaver, roller, habilitet og særinteresser.

Etiske retningslinjer er nødvendig der hvor man er i gråsonene mellom regelverk og politikk, og man må klare balansen mellom moralisering og etiske refleksjon. Da er trening og øvelser viktige virkemidler. Etikken må på dagsorden! Minst en gang i året bør et kommunestyre sette av tid til etisk trening.

Minst en gang i året bør et kommunestyre sette av tid til etisk trening.

Ytringsfriheten står sterkt her i landet, ikke minst forankret i Grunnloven. Derfor må varsling ikke føre til tilsidesetting og knebling av meninger. Det må være lov å si fra, og det må være gode og objektive systemer for å ta seg av enhver varsling.

Kommunene er også arbeidsgivere og eiere. Derfor bør det være klare og kjente rutiner for spørsmål som knytter seg til arbeidstakerforhold og eierskap. Det må være et etisk rammeverk, eller etiske retningslinjer, som setter standarder for hva som forventes av folkevalgte og ansatte, også når det kommer til interessekonflikter og rollekombinasjoner.

Media har en viktig rolle, ikke minst er de der når det oppstår konflikter og uklare ansvarsforhold. Media må derfor ikke undervurderes, men aksepteres i den uavhengige rollen de har. Media kan være en god medspiller både for å avdekke uheldige forhold og for å la alle komme til orde.

Norge er ikke fri for korrupsjon eller uetisk atferd i lokalforvaltningen, men vi ligger bedre an enn de fleste andre land. La oss derfor styrke kunnskapen og bevisstheten om hvordan vi bygger og forsterker en demokratisk beredskap!

Lenke til **kontroll & revisjon** nr. 5/2024:

<https://www.nkrf.no/kontroll-og-revisjon/2024/5>

Tekst	Økonomiplan	Budsjett 2025	Revidert budsjett 2024	Regnskap 31.12.2023
Honorar andre oppdrag	- 9 275 000	- 9 275 000	-7 232 000	-4 667 230
Revisjonshonorar kommune	- 50 186 500	- 50 186 500	-48 382 000	-45 283 685
Eksterne				
Avgiftsfritt salg		-		
Refusjon NKRF		- 100 000	-100 000	
Fagdag		- 110 000	-110 000	
Refusjon andre				
Betaling ansatte vedr mobil				
Andre driftsinntekter	- 610 000			-655 938
Refusjon sykepenger		- 400 000	-400 000	-1 202 607
Refusjon fødselspenger		-	-400 000	-20 580
Sum inntekter	- 60 071 500	- 60 071 500	-56 624 000	-51 830 040
Sum lønnskostnader	48 612 899	48 612 899	45 429 700	48 182 612
Sum honorar styret og repskap	336 350	336 350	331 354	284 091
Sum andre personalkostnader	2 036 800	2 036 800	1 949 600	1 430 871
TOTAL Sum personalkostnader	50 986 049	50 986 050	47 710 654	49 897 574
Sum kontorlokaler		4 269 040	4 069 150	3 973 662
Sum Leie maskiner + software IKT		1 565 800	1 601 510	1 138 907
Sum inventar og utstyr		125 000	125 000	66 642
Sum Eksterne honorar		841 500	577 900	489 563
Sum kontorrekvisita		324 000	320 000	
Sum telefon og nettportaler		297 899	342 500	678 440
Sum Reise- og diettkostnader		1 640 000	1 640 000	2 040 334
Sum Reklame og markedsføring		200 000	200 000	183 316
Sum kontingenter		584 000	598 000	558 839
Sum andre kostnader		91 000	91 000	107 697
Ordinære avskrivninger		350 000	370 000	352 781
Sum TOTALE driftskostnader	10 288 250	10 288 250	9 935 060	9 590 183
Total sum kostnader	61 274 299	61 274 300	57 645 714	59 487 757
Driftsresultat	1 202 800	1 202 800	1 021 714	7 657 718
Renteinntekter, bank	- 200 000	- 200 000	200 000	-233 195
Betalbar skatt				52 320
Bruk av fond	- 1 002 800	- 1 002 800	-821 715	-7 476 842
Sum finans	- 1 202 800	- 1 202 800	1 021 714	0
Resultat etter finans	0	0	0	
Avsatt til fri egenkapital				
Avsetning overskudd				

Rolleavklaring mellom styret, administrasjonen og eier – Styret følger ikke alltid opp ansvaret sitt

Den 9.–10. oktober deltok Sunniva Tusvik Sæter på styrekurs i regi av Samfunnsbedriftene. Foto: Revisjon Midt-Norge SA

Skrevet av: **Nicolay Biørn-Lian** | Publisert: **14. oktober 2024**

– Vi kommer gjerne inn når det har skjedd noe i selskapet som politikerne ønsker å se nærmere på. Ofte ser vi at styret har jobbet etter uklare retningslinjer. Det sier forvaltningsrevisor Sunniva Tusvik Sæter.

Gjennom sitt virke i Revisjon Midt-Norge SA har Sæter sett mange av utfordringene som kan dukke opp. Mye skyldes en manglende forståelse av hvordan ansvaret deles mellom styret, administrasjon og eier.

– Det er viktig å forstå disse skillene, og at alle skjønner sin rolle. Det er like viktig for de som står for den daglige driften som det er for styret og de folkevalgte, sier Sæter.

Den 9.–10. oktober deltok hun på styrekurs (se faktaboks) i regi av Samfunnsbedriftene.

– Jeg opplevde at kursene var relevante uansett hvilken «side» man sitter på. For alle må kjenne sitt ansvarsområde. Og her var kursdeltagerne i samme båt. Et fellestrekk er at det ligger andre ting enn rent kommersielle hensyn til grunn for driften.

Som samvirkeforetak med hele 53 kommuner og Trøndelag fylkeskommune på eiersiden, dekker Revisjon Midt-Norge SA nesten hele Trøndelag, deler av Helgeland og de øverste kommunene i Innlandet.

Hovedkontoret på Steinkjer utgjør navet for et betydelig revisjonsmiljø. Men foretaket har kontorer på ulike steder i regionen som de dekker.

Ofte får de oppdrag når det har skjedd noe i et offentlig eid selskap som politikerne vil undersøke nærmere. Flere ganger har de kritisert et styre i sluttrapporten som de skriver. For det er ikke alle styrer som følger opp ansvaret sitt.

Styrets fullmakter

– Da spør vi alltid: Hva slags fullmakt har styret hatt? Ofte viser det seg ofte at eier ikke har gitt tydelige nok føringer, eller at hverken styret eller eier har skjønnet sine roller og plikter.

Derfor vil ikke Sæter være med på at det bare er styremedlemmenes feil, selv om de sitter med ansvaret. Man må begynne med å se på hvordan styret settes sammen.

– Med folkevalgte som eiere er det avgjørende at man har gode prosesser for å velge styremedlemmer som har den kompetansen selskapet trenger.

– Ofte har ikke de folkevalgte selv fått så god opplæring. Og om de velger styre ut fra andre hensyn enn kompetanse, så kan selskapet sitte igjen med et svakt styre som ikke er tilpasset selskapets behov.

Da er terskelen ofte ganske høy for å gjøre noe. For eierkommunene har ikke så mye annen makt enn muligheten til å kaste styret, mener Sæter.

Styringslinjene må følges

– Som eier er kommunene heller ikke alltid rigget til å forstå styringslinjene. Det kan skape uheldige situasjoner. Sett at det er ti eierkommuner, og at en folkevalgt tar kontakt med en enkeltansatt i selskapet.

– Da er ikke styringslinjene fulgt. Og det kan både skape usikkerhet i organisasjonen og misnøye hos andre eierkommuner. Så det er veldig viktig at eierne er klar over dette, og at administrasjonen vet hvem man skal gi info til når.

Sæter synes at både stoffet og de ulike problemstillingene som kan oppstå, ble fremstilt på en forståelig måte på de to kursene. Og at det var mange gode eksempler.

– Det var også nyttig å være fysisk til stede og ikke ta det over nettet. Jeg satt mellom en daglig leder i et selskap og et styremedlem i et annet selskap. Det ga en klar merverdi å kunne drøfte problemstillingene sammen.

Gjelder for alle tjenester

Prinsippene som man går gjennom, er viktige for alle bransjer. De gjelder både for mer «synlige» tjenester som renovasjon, og for mer «usynlige» tjenester som revisjon.

Og uansett hvordan man vrir og vender på det, så har styret et betydelig ansvar. Det er også mye de kan stilles til personlig ansvar for.

– Jeg skal hjem og anbefale til vårt styre og daglige ledere å delta på et slikt kurs. Det er viktig at man alltid har søkelyset på dette, ikke minst i forbindelse med valg.

For en god rolleavklaring er på en måte grunnmuren. Det er noe av det som må være på plass for at et kommunalt selskap skal nå målet: å sikre gode tjenester til rett pris.

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2025

[Tilbake til kursoversikten](#)

Vi har gleden av å invitere til NKRFs 21. Kontrollutvalgskonferanse 29. - 30. januar 2025 og som vanlig i The Qube på Gardermoen.

Fra den første konferansen i 2005 med ca. 300 deltakere har dette årlige arrangementet vokst betydelig og etablert seg som det viktigste og største treffpunktet for kontrollutvalgene i kommunal sektor. Deltakerrekorden er fra 2020 med ca. 800 deltakere.

Målgruppe

Ledere og medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, revisorer, ordførere, kommunedirektører og ellers alle med interesse for kontroll, revisjon og tilsyn i kommunal sektor.

Sist oppdatert: 31.10.2024

Nøkkelfo

Fra/til

29.1–30.1

Påmeldingsfrist

17.12

Pris

Kr 8 700 eks. mva. med overnatting (inkl. frokost og middag) (ikke-medl.: kr 9 200 eks. mva.)

Kr 6 840 eks. mva. uten overnatting og middag (ikke-medl.: kr 7 340 eks. mva.)

Kr 1 208 eks. mva. for overnatting (inkl. middagsbuffet 28.1.2025 og frokost 29.1.2025) fra 28. til 29. januar 2025

Deltakere fra kommuner/fylkeskommuner hvor sekretariatstjenesten for kontrollutvalget ivaretas av virksomheter som er bedriftsmedlem i NKRF, oppnår medlemspris.

Sted

[Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen](#)

Varighet

29.1.: 10.00 - 17.00 | 30.1.: 09.00 - 13.00

Etterutdanning

11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning

Hovedprogram | Onsdag 29. januar 2025

09.00	Registrering og enkel servering	∨
10.00	Velkommen Konferansier Håkon Haugsbø og daglig leder Rune Tokle, NKRF	∨
10.10	Åpning TBA	
10.30	Pause og utstilling	
10.50	Velfærdsbrottslighet, otillåten påverkan, kriminell økonomi og kriminella nätverk Christina Kiernan, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) Lars Mamen, daglig leder i Fair Play Bygg Oslo og omegn	∨
12.05	Pause og utstilling	
12.25	Velferdssamfunnet mot vippepunktet? Ulf Andersen, statistikksejef i NAV	∨
13.00	Lunsj og utstilling	

14.00 **Fra vugge til grav – kommunale tjenester for framtida**
Hilde Singsaas, direktør i Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)
Frank Jenssen, statsforvalter i Trøndelag
Håvard Moe, seniorrådgiver i KS Konsulent

15.00 **Pause og utstilling**

15.20 **Tillit er den nye oljen**
Alexander W. Cappelen, professor ved Norges Handelshøyskole (NHH)

16.00 **Pause og utstilling**

16.20 - 17.00 **Den etiske kommunen – finnes den?**
Dagfinn Høybråten, leder av Kommunesektorens etikkutvalg

Minikurs | Onsdag 29. januar 2025

Valgfritt tilbud parallelt med hovedprogrammet

(OBS krever særskilt påmelding - begrenset antall plasser)

10.50 - 12.05 **A. Gode bestillinger av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller**
Ellen Halsbog Lange, seniorrådgiver i NKRF
Ragnhild Aashaug, seniorrådgiver i Konsek Trøndelag IKS og nestleder i NKRF

Middagsarrangement i The Qube | Onsdag 29. januar 2025

19.30 **Aperitif og middag med underholdning.**
Middagsarrangementet foregår i [The Qube](#), hvor også selve konferansen finner sted.

Hovedprogram | Torsdag 30. januar 2025

09.00 **Kunstig intelligens – muligheter og utfordringer**
Eirik Solheim

09.45 **Pause og utstilling**

10.05 **Kan en presset kommuneøkonomi presse de etiske grensene?** ▼
Tina Søreide, konkurransedirektør

11.00 **Pause og utstilling**

11.20 **Helseplattformen – hva gikk galt?** ▼
Gjermund Gorset, kontrollutvalget i Trondheim kommune
Per Olav Nilsen, revisjonsdirektør i Trondheim kommune
Annette Gohn-Hellum, ekspedisjonssjef i Riksrevisjonen

12.05 **Pause og utstilling**

12.25 **Kommunen og kontrollutvalget** ▼
Agnar Kaarbø, politisk redaktør i Kommunal Rapport

13.00 **Lunsj** ▼

Minikurs | Torsdag 30. januar 2025

Valgfrie tilbud parallelt med hovedprogrammet

(**OBS** krever særskilt påmelding - begrenset antall plasser)

10.05 - 11.00 **B. Økonomistyringssystemene og de økonomiske rammene for kommunene** ▼
Knut Erik Lie, seniorrådgiver i NKRF og utredningsleder i Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS)

11.20 - 13.00 **C. Forstå det kommunale regnskapet** ▼
Inger Anne Ankersen, Viken kommunerevisjon IKS

Det tas forbehold om endringer i programmet.

Påmeldingsskjema

Selskap/enhet

Fakturaadresse

Postnummer

Poststed

Ressursnr. e.l. (som ref. på faktura)

Er medlem i NKRF

Epost, kopimottaker

Deltakere

Deltaker #1

Fornavn

Etternavn

Epost

Mobil

Fødselsår

Tilleggsopplysninger

Minikurs A (valgfritt)

Velg ...

Minikurs B (valgfritt)

Velg ...

Minikurs C (valgfritt)

Velg ...

Ønsket deltakelse

Velg ...

Fjern

+ Legg til deltaker

Send skjema

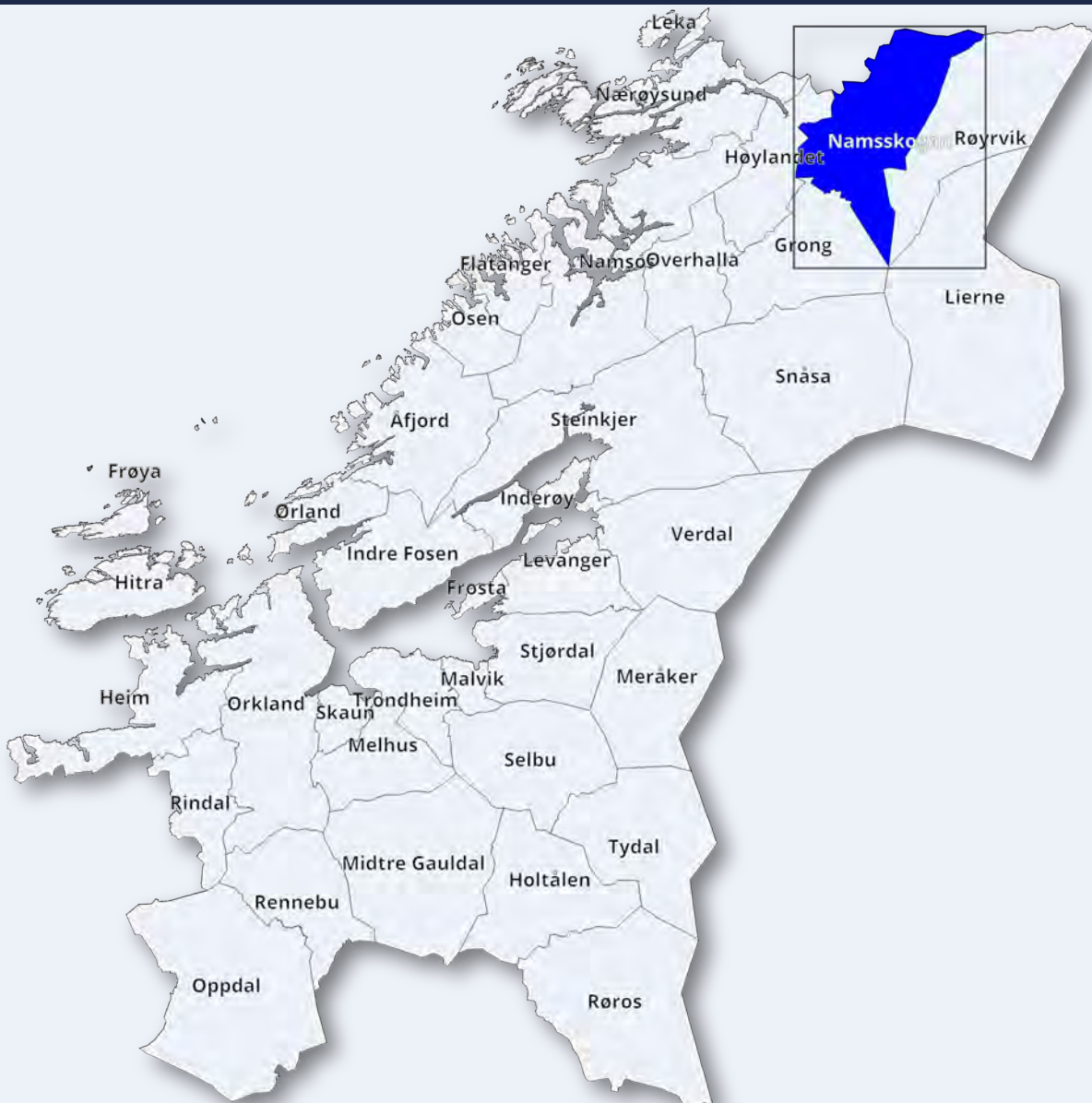

Statsforvalteren i Trøndelag

Tröndelagen Staatehaaltoje

Kommunebilde - Namsskogan 2024 (pr. august 2024)

Et grunnlag for dialog mellom Namsskogan kommune og Statsforvalteren i Trøndelag

Innhold

Innledning

Fakta om kommunen

Kort om kommunen

Befolkning

Bo- og arbeidsmarked

Kommunal organisasjon og ledelse

Statsforvalterens hovedbilde av kommunen

Statsforvalterens bilde av tjeneste- og forvaltningsområder

Barnehage

Barnevern

Folkehelse

Grunnskole

Integrering og bosetting

Kommunal planlegging

Kommunal økonomi

Kommunehelsetjenesten

Landbruk

Miljø og klima

Omsorgstjenestene

Reindrift

Samfunnssikkerhet og beredskap

Sosialtjenesten

1. Innledning

Innledning

Statsforvalteren i Trøndelag søker kunnskapsbasert dialog med kommunene i fylket. Derfor legger kommunale planer, kommunestatistikk og kommunebildene, sammen med Statsforvalterens kommunebesøk, viktige premisser for dialogen. Kommunebildene gjengir embetets «bilde» og inntrykk av kommunen, både av kommunen som helhet og av enkelttjenester og forvaltningsområder som:

- Kommunal økonomi
- Kommunal planlegging
- Samfunnsikkerhet og beredskap
- Folkehelse
- Kommunehelsetjenesten
- Omsorgstjenestene
- Sosialtjenesten
- Integrering og bosetting
- Barnevern
- Barnehage
- Grunnskole
- Miljø og klima
- Landbruk
- Reindrift

Kommunebildene utarbeides i forbindelse med Statsforvalterens kommunebesøk og danner grunnlaget for dialogen i disse møtene. Bildene kan bli justert i etterkant av besøket, basert på dialogen med kommunen, men da ikke med bakgrunn i ny statistikk som er publisert etter høringen av bildet. Etter besøkene publiseres bildene på Statsforvalterens nettside.

Etter denne innledningen, presenteres i kapittel 2 et utvalg faktabasert informasjon om kommunens geografi, befolkning, bo- og arbeidsmarked og den kommunale organisasjonen. Kapittel 3 gjengir Statsforvalterens samlede vurdering av kommunen ut fra et bredt samfunnsperspektiv og med bakgrunn i vårt bilde av kommunens tjeneste- og forvaltningsområder. Dette er blant annet basert på analyser, statistikk, utførte tilsyn, eventuelle klagesaker og dialog med kommunen. Kapitlet oppsummerer også våre områdevurderinger gitt i kapittel 4 og lister tema Statsforvalteren ønsker dialog om under Statsforvalterens kommunebesøk.

Kapittel 4 har følgende gjennomgående innhold og struktur i de områdevis delkapitlene:

Fokusområder

Fokusområdene angir med utgangspunkt i statlige forventninger, politikk og vår kjennskap til kommunen, hvilke områder som Statsforvalteren i et forvaltnings- og utviklingsperspektiv vil legge særlig vekt på i vurderingen av og i dialogen om de enkelte tjeneste- og forvaltningsområdene.

Sentrale nøkkeltall

Under sentrale nøkkeltall gjengis relevant statistikk som gir et overordnet bilde av tjeneste- eller forvaltningsområdet sett opp mot fokusområdene eller området som helhet. Nøkkeltallene er hentet fra ulike kilder, men hovedsakelig fra SSB.

Samlet vurdering av området

Den samlede vurderingen av området gjengir Statsforvalterens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdet for kommunen som organisasjon sett opp mot fokusområdene, herunder:

- Relevant informasjon for helhetsbildet
- Styrker og muligheter
- Svakheter, utfordringer og sårbarhet
- Framtidsperspektivet – utfordringsbildet og handlingsrom

Det benyttes "trafikklys" for å visualisere Statsforvalterens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdet som helhet. Fargen som settes gjengir vår vurdering med tanke på kvalitet, sårbarhet og bærekraft per dags dato, og i hvilken grad det er indikasjoner på avvik eller risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Vurderingen gjengis med fargene rød, gul og grønn for hhv. svak, middels eller god. Sammen med fargen gis det en kort tekstlig oppsummering og begrunnelse.

Vurderingene er basert på tilgjengelige data per 06.08.24.

Sentrale tema

Sentrale tema er tema/forhold som det vil være særlig aktuelt å følge opp i dialogen mellom kommunen og Statsforvalteren eller i kommunens eget utviklingsarbeid. Det legges ikke opp til en omfattende dialog om alle punktene listet under Sentrale tema i kapittel 4 under Statsforvalterens kommunebesøk, men enkelttema kan bli løftet inn i agendaen for besøket.

2. Fakta om kommunen

2.1 Kort om kommunen

Kommunevåpenet (godkjent i 1984) har et gull elggevir mot en svart bakgrunn; motivet symboliserer jakt, vilt- og friluftstradisjoner.

Namsskogan kommune ligger i Indre Namdalen og grenser mot Nordland i nord. I øst, sør og vest grenser Namsskogan til henholdsvis Røyrvik, Grong og Høylandet. Kommunen har hatt uendrede grenser siden den ble opprettet ved utskilling fra Grong i 1923. Dalen til Namsen er slak med myr og sandmoer. På begge sider er det skog- og fjellstrekninger med topper opp til 700–1100 meter over havet. Høyest når Steinfjellet (Gisen) med 1167 meter over havet. En tredjedel av arealet ligger mer enn 600 meter over havet og dermed over skoggrensen.

Jordbruket er beskjedent, med hovedvekt på storfe- og sauehold. Det meste av skogen er bedrifts- og statsskoger. Graner viktigste treslag, og i 2018 ble det avvirket 2922 kubikkmeter. Namsskogan er en relativt stor kraftkommune med en gjennomsnittlig årsproduksjon på 818 GWh. Det er tre kraftverk i kommunen, høyeste fallhøyde er 238 meter. Kraftverket med høyest snittproduksjon er Tunnsjødal kraftverk, som ble satt i drift i 1963. Den populære Namsskogan familiepark befinner seg i Trones, som ligger rundt 30 kilometer sør for kommunesenteret.

Kilde: Store norske leksikon

Areal

1,417 km² (areal av land og ferskvann)

Befolkningstetthet

1 innbyggere per km²

Andel som bor i tettsteder

27 %

Administrasjonssenter

Namsskogan

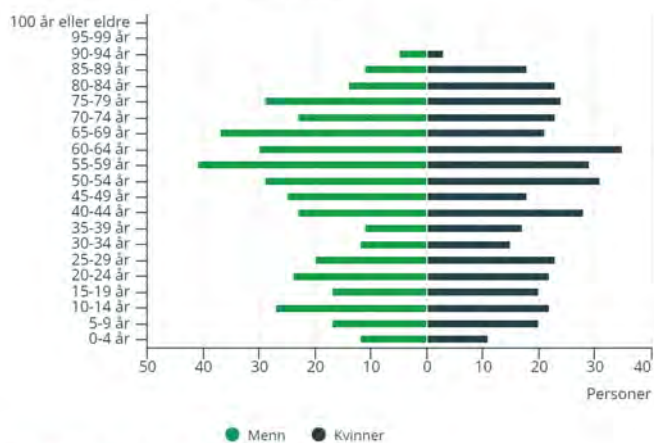
Lokalavis

Namdalsavisa (NA)

2.2 Befolkning

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen

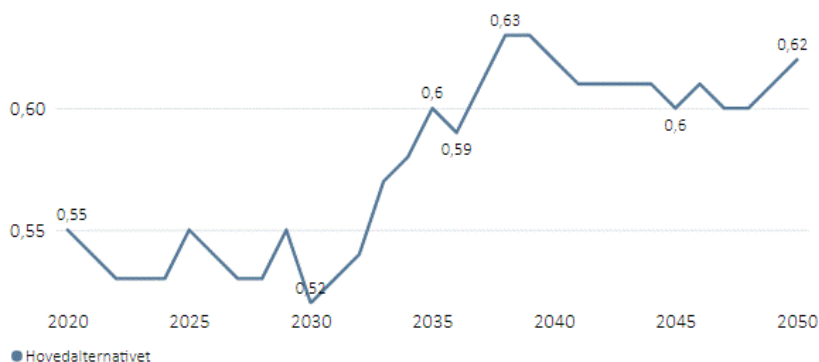
Alder

Kilde: Befolkning, Statistisk sentralbyrå

Diagrammet viser antall personer i ulike aldersgrupper i kommunen, fordelt på menn og kvinner ved inngangen til 2024. Kilde: SSB

Forsørgerbrøker for eldre i Namsskogan

Diagrammet viser aldersgruppen 65+ som andel av personer i yrkesaktiv alder (20-64 år) basert på SSB sin befolkningsframskriving fra 2024 (MMMM-alternativet).

Innbyggere (antall)

Kilde: SSB

Namsskogan

810

Hele landet med Oslo

5 550 203

Fødte i løpet av året (antall)

Kilde: SSB

Namsskogan

6

Hele landet med Oslo

51 980

Døde i løpet av året (antall)

Kilde: SSB

Namsskogan

19

Hele landet med Oslo

43 803

Netto innflytting (antall)

Kilde: SSB

Namsskogan

9

Hele landet med Oslo

52 578

Folketilvekst Kilde: SSB	Namsskogan -	Hele landet med Oslo -
Hovedalternativet (MMMM) Kilde: SSB	Namsskogan 920	Hele landet med Oslo 6 114 899
Andel med innvandrerbakgrunn (prosent) Kilde: SSB	Namsskogan 14,3%	Hele landet med Oslo 20,8%
Andel enslige forsørgere med stønad fra folketrygden (prosent) Kilde: SSB	Namsskogan -	Hele landet med Oslo 0,7%
Andel uføretrygda 18-66 år (prosent) Kilde: SSB	Namsskogan 14,8%	Hele landet med Oslo 10,2%

2.3 Bo- og arbeidsmarked

Hva innbyggerne jobber med

Kilde: Sysselsetting, registerbasert, Statistisk sentralbyrå

Diagrammet viser hva innbyggerne med bosted i kommunen arbeidet med. Kilde: SSB

Namsskogan kommune utgjør sammen med Røyrvik kommune en egen BA-region. Av kommunens innbyggere er det 96 som pendler ut av kommunen og 86 innbyggere som pendler inn til kommunen (2023).

Av kommunens befolkning over 16 år er det 45,1 % (35,9 % i landet) som har fullført videregående skole, 3,6 % (3,2) som har fagskole, 14,1 % (25,4) som har 4-årig høyere utdanning og 3,8 % (12,0) som har høyere utdanning på mer enn 4 år (2023).

Innbyggere som bor i tettsteder per 1.1. (antall) Kilde: SSB	Namsskogan 225	Hele landet med Oslo 4 554 562
Reisetid til kommunesenteret (minutter) Kilde: SSB	Namsskogan 69	Hele landet med Oslo -
Sysselsatte i privat sektor og offentlige foretak som prosentandel av totalt antall sysselsatte Kilde: manuell	Namsskogan 60,7	Hele landet med Oslo 68,5
Helt ledige i prosent av arbeidsstyrken (NAV) Kilde: manuell	Namsskogan 1	Hele landet med Oslo 1,9
Sykefraværspersent, legemeldt (SSB) Kilde: manuell	Namsskogan -	Hele landet med Oslo -
Skatt i prosent av landsgj. Kilde: KDD	Namsskogan 105,87%	Hele landet med Oslo 100%

2.4 Kommunal organisasjon og ledelse

Visjon	Namsskogan – toppen i Namdalen	Ordfører	Elisabeth Vollmo Bjørhusdal (Optimum)
Varaordfører	Frode Mellingen (Sp)	Politisk organisering	Formannskap
Kommunestyret	Kommunestyret består av 13 representanter fordelt slik (2023-27): - Arbeiderpartiet: 5 (-2) - Optimum: 5 (+3) - Senterpartiet: 3 (0)	Valgdeltakelse	70,4 % frammøteprosent ved kommunestyrevalget i 2023 (76,1 % i 2019). 19 av kommunens innbyggere var innført i Sametingets valgmannstall ved valget i 2023.
Kommunedirektør	Yngve Holm	Administrativ organisering	3-nivåmodell

Ansatte

139 ansatte og 107 årsverk per 01.12.2023 (gjennomsnittlig stillingsstørrelse på 77,1 %).

Interkommunalt samarbeid

Kommunen er medlem av Interkommunalt politisk råd Namdal (Namdal regionråd), som er et politisk samarbeid (IKP) mellom 11 kommuner i Namdalen; Flatanger, Grong, Høylandet, Leka, Lierne, Namsos, Namsskogan, Osen, Overhalla, Nærøysund og Røyrvik.

Kommunen deltar i totalt 37 interkommunale ordninger, hvorav 1 ordning der kommunen selv ivaretar vertskommuneansvaret (NIVI Rapport 2021:1).

3. Statsforvalterens hovedbilde av kommunen

3.1 Samlet vurdering av område

Svake områder 1

Omsorgstjenestene

Middels områder 8

Folkehelse	Kommunehelsetjenesten
Grunnskole	Miljø og klima
Integrering og bosetting	Reindrift
Kommunal planlegging	Sosialtjenesten

Gode områder 5

Barnehage	Landbruk
Barnevern	Samfunnsikkerhet og beredskap
Kommunal økonomi	

Ikke vurderte områder 0

Alle områder har nok informasjon til å bli vurdert.

3.2 Samlet vurdering av kommunen

Relevant informasjon

Namsskogan kommune deltar (sammen med Røyrvik, Grong og Lierne) som pilot i regjeringens satsing på bygdevekst. Arbeidet skal bidra til bosetting, tilgang på kompetent arbeidskraft og fremtidsrettet næringsutvikling i de minst sentrale distriktskommunene. Satsingen vil pågå i perioden 2024-2027. Ett av delmålene i satsningen er økt samarbeid om samfunnsutvikling og planlegging. Namsskogan er også omstillingskommune, sammen med Røyrvik kommune.

Kommunekassens årsregnskap for 2023 ble avlagt med et netto driftsresultat på 19,5 mill. kr. Det er innført eiendomsskatt på kraftanlegg/-nett, vindkraftverk og petroleumsanlegg i kommunen, med en generell eiendomsskattesats på 7,0 promille. Kommunen har også inntekter fra konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg.

Kommunen har nylig revidert kommuneplanens samfunnsdel. Kommuneplanens arealdel er fra 2004.

Kommunen har hatt en god prosess med revisjon/utarbeidelse av ny helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse. Denne ble politisk forankret i 2023. Kommunen har også revidert sin overordnede beredskapsplan, nå senest i 2024.

Kommunen er tilknyttet Indre Namdal legevakt sammen med Røyrvik, Lierne og Grong, og arbeidet med å etablere felles legetjeneste i Indre Namdal er i gang, med planlagt oppstart i 2025. Kommunene Grong, Lierne, Namsskogan og Røyrvik samarbeider om felles kommuneoverlege. Kommunen kjøper flere spesialiserte helsetjenester fra andre og tilbyr kommunale rehabiliteringsopphold ved Namdal rehabilitering. Psykiske helsetjenester for voksne kjøpes fra familiebasen i Grong. Psykisk helsetilbud til barn og unge ivaretas av helsestasjon og skolehelsetjeneste.

Namsskogan kommune er en del av NAV Indre Namdal, der Grong er vertskommune for de sosiale tjenestene.

Kommunen er i 2024 anmodet om å ta imot 20 flyktninger, og har fattet vedtak om å bosette 20. Per 2. juli 2024 er 14 personer bosatt i kommunen. I 2023 ble 38 flyktninger bosatt i kommunen.

Kommunen er del av en felles barnevernstjeneste i Indre Namdal bestående av kommunene Grong, Røyrvik, Lierne, Namsskogan og Høylandet, med Grong som vertskommune. Tjenesten hadde i 2023 11 årsverk, inklusive merkantil og administrativ ressurs.

Kommunen har elever som mottar opplæring i samisk.

Kommunen er nasjonalparkkommune for deler av Børgefjell nasjonalpark.

Kommunen har siden 2019 hatt felles landbruksforvaltning med Røyrvik og Lierne, gjennom Øvre Namdal Landbruk og Utmark (ØNLU).

Hele kommunens er reinbeiteområde. Vestre Namdal reinbeitedistrikt/Åarjel Njaarke sijte har sine beiteområder vest for E6, mens Østre Namdal reinbeitedistrikt/Tjåehkere sijte beiter øst for E6 i kommunen. Det er vår-, sommer- og høstbeiter for de to distriktene, inkludert relativt store områder som er kalvingsland.

Styrker og muligheter

Kommunens økonomiske balanse, i form av netto driftsresultat over tid, vurderes som god (4,2 % av brutto driftsinntekter i gjennomsnitt for regnskap siste 2 år og 2 første år i økonomiplan). Kommunens netto driftsresultat for regnskapsåret 2023 vurderes også som godt. Kommunens økonomiske buffer og kommunens likviditet vurderes som god. Kommunens netto lånegjeld er godt under gjennomsnittet for landet, og tilhørende netto renteesponering vurderes som lav (2022).

Kommunen har god oversikt over risiko- og sårbarheter i kommunen. Namsskogan er en liten og oversiktlig kommune og ved uønskede hendelser kan tiltak iverksettes raskt og effektivt. Med oppdatert planverk er ikke kommunen så sårbar, selv om nøkkelpersonell er fraværende.

Indre Namdal barneverntjeneste har sammen med de andre tjenestene i regionen, et godt utgangspunkt for å utvikle tiltak på tvers av tjenestene. Det at barnevernstjenesten er relativt liten gjør at den er sårbar ved f. eks sykefravær, og det kan være vanskelig å ha tilstrekkelig bredde i kompetanse og erfaring. Det er tidligere vist til utfordring med å få rekruttert ansatte til tjenesten, særlig ansatte med erfaring fra kommunalt barnevern. Tilbakemeldingen nå er at bemanningssituasjonen er stabil. Rapporteringstall for 2. halvår 2023, viser for Namsskogan sin del at det fra 2021 har vært en nedgang i antall barn med hjelpetiltak. Det er utarbeidet tilstandsrapport vedr. Indre Namdal barnevern for perioden høst 2023 - vår 2024. Av rapporten går det blant annet frem at det vurderes at det er godt samarbeid med Namsskogan kommunes øvrige hjelpeapparat.

Kommune oppfyller pedagog- og bemanningsnormen og andelen barnehagelærere og barne- og ungdomsarbeidere er høy. Oppgaven som barnehagemyndighet er organisert adskilt fra oppgaven som barnehageeier, men kommunen som myndighet gjennomførte ikke tilsyn med barnehagene i 2023.

Felles landbruksforvaltning mellom Lierne, Røyrvik og Namsskogan gjør forvaltningen mer robust og forvaltninga på landbruksområdet fungerer godt. Det gjøres god jobb innenfor både forvaltninga av produksjonstilskudd og miljøtilskudd. En vertskommuneavtale med Grong når det gjelder plan og byggesak gir gode tjenester også på planområdet. Kommunen oppfyller i hovedsak krav med hensyn til kontrollaktivitet knyttet til skogkultur. Det er viktig at kommunen aktivt deltar og støtter opp under Skogsatsing Trøndelag og skognettverket i Namdalen. Det regionale samarbeidet om veg- og driftstilskudd på skogområdet som kommunen er del av, fungerer godt. For SMIL og tiltak i beiteområdene overføres imidlertid ofte midler fra Namsskogan og Røyrvik til Lierne. Det er her ønskelig med større aktivitet i både Namsskogan og Røyrvik.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Kommunen er sårbar med hensyn til kapasitet og kompetanse innen kommunal økonomi.

Kommunen er sårbar med hensyn til ressurser knyttet til kommunal arealplanlegging.

Kommunen har folkehelseutfordringer og skårer relativt dårlig på forventet levealder menn, levekårsindikatorer og helserelatert atferd. Folkehelseutfordringer kan gi økt behov for helse og omsorgstjenester og redusert bærekraft.

Kommunen har 1 fastlege og få personer med spesialisert kompetanse innenfor sentrale områder. Ved fravær over tid og behov for nyrekruttering i disse funksjonene er kommunens tilbud sårbare.

Kommunen bruker store ressurser på helse- og omsorgstjenester, har høyt sykefravær og rekrutteringsutfordringer. Kombinasjonen av synkende innbyggertall, en aldrende befolkning, og en relativt stor andel av ufaglærte gjør at Statsforvalteren er bekymret for kvaliteten i tjenestene. Færre i yrkesaktiv alder kombinert med en stor andel ansatte over 55 år, forsterker utfordringene innenfor kapasitet og kompetanse.

Dyrtid, flyktningetilstrømning og innstramning i statlige ytelser gjør at flere har behov for sosiale tjenester. Det er viktig at NAV-kontoret er dimensjonert for å kunne gi riktig hjelp til riktig tid. Dyrtiden gjør at det er ekstra viktig at kommunen gjør gode kartlegginger av tjenestemottakers behov for økonomisk stønad, samt konkrete og individuelle vurderinger av hvilken hjelp som skal gis for å sikre den enkelte et forsvarlig livsopphold. NAV Indre Namdal har over de siste årene hatt få deltagere i kvalifiseringsprogrammet (KVP). Kommunen bør arbeide å aktivt ta i bruk denne tjenesten for personer som fyller vilkårene.

I Statsforvalterens kartlegging går det fram at kapasiteten på opplæring i norsk- og samfunnskunnskap for flykninger er kritisk, samt at oppfølgingsaktiviteter og arbeidsretting i introduksjonsprogram er utfordrende. I kartleggingen går det også fram at kommunen vurderer at NAV-kontorets kapasitet er utfordrende når det gjelder å gi sosiale tjenester og bidra i kommunens integreringsarbeid.

Det er utfordrende å analysere skoleresultater og tall knyttet til skolemiljø for Namsskogan kommune. Det er få elever på enkelte trinn, slik at resultatene vil naturlig variere. Mobbetallene er heller ikke tilgjengelige. Alt dette betyr at lokal kunnskap om skolen er en viktig faktor i tolking av resultatene. Variasjoner i resultatene ser vi f. eks. på nasjonale prøver for 5. trinn, fra 0% elever på mestringsnivå 1 i 2022 til 50% i 2023. Vi ser også store resultatforskjeller i lesing og regning for den samme gruppen av elever. Grunnskolepoengsnittet ligger imidlertid over landsgjennomsnittet.

Når det gjelder forvaltning av miljø og klima har kommunen en middels stor planreserve for fritidsboliger som vil gi store klimagassutslipp hvis disse bygges ut. Klimagassutslipp i kommunen har gått ned over tid og i 2022, men energibruken i egne bygg har økt i perioden 2020-2023. Kommunen har et stort omfang av snøscooterløyper for fornøyleskjøring og det er mangel på vilkårssetting om antall turer og krav om kjørebok for frakt av bagasje og utstyr til egen hytte. Den kommunale plikten om å vedlikeholde Grunnforurensningsdatabasen og å registrere alle kjente forurensede områder følges ikke. Det er i tillegg mangelfull oppfølging av avløp.

En del dispensasjoner knyttet til motorferdsel, samt at kommunen har flere rekreasjonsløyper for snøscooter. Siden kommunen i liten grad innehar vinterbeite for reindrifta, er motorferdsel vinterstid i mindre konflikt med reindriftnæringa her enn andre steder. Stengninga av løyper på vårparten av hensyn til reindrift virker å fungere bra.

I økonomiplanen for perioden 2024-27 legges det opp til et gjennomsnittlig driftsresultat på 0,6 % av kommunens brutto driftsinntekter. Dette er vesentlig under den anbefalte minimumsverdien på 1,75 % over tid i makro for å ha balanse og bærekraft (ref. Teknisk beregningsutvalg for kommunal økonomi).

Alder på kommuneplanens arealdel tilsier at overordna planverktøy ikke vil henge sammen da samfunnsdelen nylig er revidert. Manglende kobling mellom KPA og KPS kan bidra til at fremtidige utfordringer og strategier for ikke nødvendigvis vil henge sammen, særlig mht. demografiendringer.

Kommunens ROS-analyse ivaretar etter det Statsforvalteren kjenner til i liten grad hendelser i det øvre krisespekteret - sikkerhetspolitisk krise og krig. Dette vil i ulik grad berøre kommunene i Trøndelag men det vil være viktig at også dette aspektet ivaretas i Namsskogan kommune i kommende analyser og planer. Her vil det også være viktig å ivareta behovet for sikkerhetsklareringer til nøkkelpersonell i kommunen.

Kommunen bør sikre at innbyggerne, spesielt ungdom involveres systematisk i folkehelsearbeidet for å tilrettelegge for sosial deltakelse på tvers av generasjoner, sikre trygge og attraktive bomiljø, gode levekår med like muligheter for alle til å delta i samfunnet. Folkehelseutfordringer kan gi økt behov for helse- og omsorgstjenester og redusert bærekraft.

Et økende tjenestebehov og krav til spesialisering gir større behov for fagpersonell med spesialisert kompetanse. Styrking av lærings- og mestringstilbud, helsefremming og forebygging kan utsette behov. En felles legetjeneste i Indre Namdal kan bidra til å redusere risiko i helsetjenestene i regionen. Statsforvalteren anbefaler at regionen samarbeider om omstilling og tjenesteutvikling i helse- og omsorgssektoren.

Statsforvalteren vurderer at det er stor risiko for svikt i omsorgstjenestene i årene som kommer med bakgrunn i demografisk utvikling og kapasitet samt sårbarhet med hensyn på kompetanse. Kommunens evne til å prioritere og iverksette tiltak som utsetter behov, rekruttere helsepersonell og benytte kapasiteter på tvers av tjenester og i samarbeid med andre, vil påvirke framtidig bærekraft i omsorgssektoren.

Kommunen bør jobbe med å videreutvikle arbeidet med de sosiale tjenestene for å sikre at tjenestene er forsvarlige og tilgjengelige for innbyggerne i kommunen. Dette er forhold som krever kontinuerlig fokus.

Som følge av økt behov for bosetting av flyktninger, er det viktig at kommunen sine tjenester er dimensjonert slik at de har forutsetninger for å lykkes i integreringsarbeidet. Kommunen bør jobbe aktivt med å styrke arbeidet med å gi gode og arbeidsrettede introduksjonsprogram i samarbeid med voksenopplæringen og i tidlig og systematisk samarbeid med NAV. Kommunen bør også jobbe med å styrke NAV-kontorets kapasitet når det gjelder å gi sosiale tjenester og bidra i kommunens integreringsarbeid.

Oppvekstreformen/barnevernsreformen med økt økonomisk og faglig ansvar vil kreve at kommunene samarbeider både internt og på tvers for å sikre gode forebyggende og samordnede tiltak. Fra årsskiftet 2022 er det lovfestet at alle kommuner skal ha en plan for forebygging av omsorgssvikt og adferdsvansker. Planen skal vedtas av kommunestyret. Det blir fra 2031 innført kompetansekrav for ansatte i barneverntjenesten. Kommunen må ha en plan for hvordan de skal sikre at kravet innfris.

Utdanning har stor betydning for den enkeltes mulighet til å få et godt liv. Tilgang på relevant kompetanse vil være avgjørende for omstillingsevnen i samfunns-, nærings- og arbeidsliv. I tillegg er kunnskap avgjørende for å oppnå alle FNs bærekraftsmål. Gode barnehager som løfter alle barn uavhengig av bakgrunn, er et viktig bidrag for å skape et samfunn med få forskjeller og like muligheter for alle. Gjennom deltakelse i den regionale ordningen for kompetanseutvikling i barnehagene gis det mulighet for at barnehagene i kommunen utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling.

Bærekraftige mål om utdanning har flere indikatorer. Andel elever med grunnleggende ferdigheter i 8. trinn er på 62,7% i lesing og 54,4% i regning (andelen elever på mestringsnivå 3-5 i nasjonale prøver i lesing og regning). Den andre indikatoren er trivsel blant elevene. Namsskogan kommune har stabile tall knyttet til trivsel, og ligger rundt landssnittet på 7. trinn. Trivsel på 10. trinn har negativ utvikling og ligger nå på 3,2, mens snittet for landet er 4. Andel personer i kommunen som kun har gjennomført grunnskoleutdanning er 33,7%. Tilsvarende tall for hele landet er 23,7%. Vi ser at denne andelen i Namsskogan kommune har økt de siste årene.

Kommunen bør følge opp samlet belastning og påvirkning på friluftslivet i kommunen som følge av fornøyelseskjøring i snøscooterløyper. Statsforvalteren oppfordrer kommunen til å integrere klimatilpasning i kommunens virksomhet og plansystem, eksempelvis gjennom å utarbeide en klimasårbarhetsanalyse for kommunen. Norges klimamål er utslippskutt med 55 % innen 2030, sammenlignet med 1990. Kommunen bør ha ambisiøse mål for utslippskutt og målene må følges opp i en handlingsplan. Klimabudsjett kan være godt verktøy i kommunens arbeid med utslippskutt. Vi er nå inne i FNs tiår for naturrestaurering, alle kommuner bør prioritere å se etter områder som kan restaureres eksempelvis grøftede myrer. Naturrestaurering kan være tiltak som er viktig for både klima, klimatilpasning og biologisk mangfold. Grunnforurensning bør være en del av kommunens bærekraftsrapport, da det er relevant for flere bærekraftsmål.

Namsskogan kommune deltar (sammen med Røyrvik, Grong og Lierne) som pilot i regjeringens satsing på bygdevekst. Ett av delmålene i satsningen er økt samarbeid om samfunnsutvikling og planlegging. Dette er spennende og kan bli et viktig verktøy for å utnytte muligheter og fortrinn i kommunene og regionen. Tiltak gjennom bygdevekstprogrammet bør implementeres i kommunens øvrige planverk. Det er viktig at kommunen bidrar til å videreutvikle skognettverket i Namdalen.

Et oppdatert planverk er vesentlig for forutsigbarheten for reindriften i kommunen. Tidlig og reell medvirkning fra reindriften i planprosessen, spesielt kommuneplanprosessen er viktig.

3.3 Dialogtema

Framtidsbildet - kommunen som bærekraftig samfunnsutvikler og demokratisk aktør

Kommunenes rolle som samfunnsutvikler handler om å utvikle lokalsamfunnet gjennom planlegging og tilrettelegging for langsiktig arealbruk og utbyggingsmønster, utbygging av infrastruktur, steds- og sentrumsutvikling, næringsutvikling, miljø og folkehelse i videste forstand. Kommunene skal gjennom planer og tiltak skape helhetlig utvikling av lokalsamfunnet og gode levekår for innbyggerne. Lovgrunnlaget er først og fremst plan- og bygningsloven, der kommunens rolle som ansvarlig for arealdisponeringen innenfor kommunens grenser er helt sentral. Rollen favner videre enn de oppgavene en kommune er pålagt å utføre gjennom lover og forskrifter, og er i stor grad basert på samarbeid med og mobilisering av aktører i og utenfor egen kommune.

Kommunenes demokratiske rolle har blitt viktigere ettersom velferdssystemet i stadig større grad har blitt bygget opp rundt kommunen som ansvarlig for viktige deler av offentlige ytelser og velferd. At innbyggerne har anledning til selv å velge sine lokale politiske ledere og å stille dem til ansvar, er en del av kjernen i hele vårt demokratiske system. Demokrati handler også om deltakelse og meningsytring mellom valg. I tillegg til det representative demokratiet vil derfor tilrettelegging av deltakelsesformer og arenaer som omfatter politisk diskusjon inngå i kommunenes rolle som demokratisk arena og aktør. For å oppnå dette forutsettes et aktivt lokalt organisasjonsliv, så vel som en oppegående lokal presse. Og kommunene må være seg bevisst på nye arenaer, kanaler og nye måter å få innspill fra innbyggeren på, særlig de som blir berørt, men selv ikke aktivt deltar i samfunnsdebatten. Kommunen som lokaldemokratisk arena handler også om hvordan det representative demokratiet fungerer, og de folkevalgtes evne til å respondere på innbyggernes behov og forventninger.

Kilde: NOU 2023: 9 Generalistkommunesystemet — Likt ansvar – ulike forutsetninger

Statsforvalteren ønsker å løfte følgende spørsmål til dialog knyttet til framtidsbildet og kommunens rolle som en bærekraftig samfunnsutvikler og demokratisk aktør:

PLANLEGGING OG BÆREKRAFT

1

Hvordan arbeider kommunen med bærekraft i den overordna planleggingen, herunder sikre økonomisk bærekraft og handlingsrom?

Vurderer kommunen å revidere kommuneplanens arealdel i inneværende periode?

NATUR OG NÆRINGSGRUNNLAG

2

Hvordan vil kommunen ivareta klima, naturmangfold og miljø og samtidig legge til rette for og trygge næringsgrunnlaget i kommunen?

Hvilke rutiner har kommunen lagt opp til for å sikre at naturmangfoldloven brukes ved alle kommunens beslutninger som berører natur?

Hvordan jobber kommunen med avløp jf. krav i nytt avløpsdirektiv?

OPPVEKST- OG LEVEVILKÅR

3

Hvordan vil kommunen legge til rette for og sikre gode oppvekst- og levevilkår for sine innbyggere, herunder et inkluderende samfunn med innenforskap og god folkehelse?

Hvordan vil kommunen prioritere og tilpasse innsatstrappa til framtidige behov i regionen?

FELLES SAMFUNNSUTFORDRINGER - FELLES LØSNINGER

4

Hvilke utfordringer står kommunen/regionen overfor som krever fellesløsninger på tvers av kommunegrensene og hvordan kan bygdevekst som verktøy bidra til å løfte kommunene?

INVOLVERING OG MEDVIRKNING

5

Hvordan vil kommunen legge til rette for og sikre god involvering og medvirkning i demokratiske prosesser, herunder konsultasjonsplikt knyttet til samiske interesser og brukerinvolvering av barn, ungdom og utsatte grupper (bl.a. knyttet til folkehelseiltak)?

Hvordan er rekrutteringen og engasjementet for å drive politisk arbeid?

Kommunen som effektiv tjenesteyter og tillitsskapende myndighetsutøver

Kommunene er store tjenesteytere og har et omfattende ansvar for tjenestetilbudet til sine innbyggere. Innbyggerne får tjenester fra kommunen gjennom hele livet – alt fra oppfølging av den kommunale helsestasjonen som nyfødt, via tilbud om barnehage før man går over til grunnskolen og eldreomsorgen som tar seg av deg i alderdommen. I tillegg til store velferdstjenester som barnehager, grunnskoler, helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester, har kommunene ansvar for viktige oppgaver som bibliotek, ulike kulturtiltak, brannvern, havner, kommunale veier, kirkebygg og gravplass, lokalt miljøvern og renovasjon. Kommunene har også ansvar for mer spesialiserte oppgaver som barnevern og rus og psykiatri. Likeverdige tjenester uavhengig av bosted har vært et viktig mål i oppbyggingen av den norske velferdsstaten, og er i dag ett av flere nasjonale mål. Begrepet likeverd innebærer ikke nødvendigvis like tjenester med samme form, innhold og omfang i alle kommuner, men at kommunene og fylkeskommunene skal ha muligheter til å kunne gi helsetjenester, undervisning og annet som best mulig kan tilpasses den enkeltes behov.

Kommunene er myndighetsutøver innenfor en rekke saksfelt og ofte i sammenheng med sin rolle som tjenesteyter og samfunnsutvikler. Kommunene forvalter offentlig myndighet som regulerer grunnleggende forhold i innbyggernes liv, og som legger rammer for lokalsamfunnets utvikling. Kommunen utøver sin myndighetsutøverrolle blant annet når den fatter vedtak om tildeling av tjenester, gir tillatelser, fordeler tilskudd og gir bevilgninger, vedtar forskrifter som gjelder i kommunen, fatter planvedtak og fører tilsyn.

Kilde: NOU 2023: 9 Generalistkommunesystemet — Likt ansvar – ulike forutsetninger

Statsforvalteren ønsker å løfte følgende spørsmål til dialog knyttet til kommunens rolle som en effektiv tjenesteyter og tillitsskapende myndighetsutøver:

KAPASITET OG KOMPETANSE I TJENESTENE

1

Hvordan skal kommunen sikre tilstrekkelig kompetanse og kapasitet i sine tjenester, herunder jobbe strategisk med rekruttering og riktig bruk av kompetanse samt styrke samarbeidet om utviklingsarbeid og tjenesteproduksjon i regionen for å redusere sårbarhet (f.eks. innen omsorgstjenestene)?

TJENESTESTRUKTUR, DIMENSJONERING OG TJENESTESAMARBEID

2

I hvilken grad legger dagens tjenestestrukturer et godt grunnlag for effektive og gode tjenester og hvordan skal kommunen sikre at tjenestene er dimensjonert for å kunne gi riktig hjelp til riktig tid som følge av økt behov for bosetting av flyktninger?

Hvilke tjenester kan løses i kommunen og hvilke krever interkommunalt tjenestesamarbeid?

KVALIFISERINGSPROGRAM

3

Hvordan vil kommunen styrke arbeidet med å tilby den lovpålagte sosiale tjenesten kvalifiseringsprogrammet til de som fyller vilkårene?

GRUNNSKOLE

4

Hvordan arbeider kommunen med elevenes grunnleggende ferdigheter/begynneropplæring?

MYNDIGHETSUTØVELSE OG INNBYGGERNES RETTIGHETER

5

Kommunen er myndighetsutøver innenfor en rekke saksfelder. Hvordan arbeider kommunen for å sikre at innbyggerne får oppfylt sine rettigheter og at innbyggernes tillit til kommunens myndighetsutøvelse blir ivaretatt?

4. Statsforvalterens bilde av tjeneste- og forvaltningsområder

4.1 Barnehage

God

Namsskogan kommune oppfyller pedagog- og bemanningsnormen.

Andelen barnehagelærere og barne- og ungdomsarbeidere er høy.

Oppgaven som barnehagemyndighet er organisert adskilt fra oppgaven som kommunal barnehageeier. Kommunen som myndighet har ikke gjennomført tilsyn med barnehagene de siste fire årene.

Kommunen er en del av Indre Namdal kompetansenettverk i regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagene (REKOM). Gjennom deltakelse i den regionale ordningen for kompetanseutvikling i barnehagene gis det mulighet for at barnehagene i kommunen utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling.

4.1.1 Fokusområder

Alle barnehagebarn har et godt og inkluderende leke- og læringsmiljø.

Barn som har behov for det, får hjelp tidlig, slik at alle får utviklet potensialet sitt.

Ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse.

Alle barnehagebarn har god tilgang til relevante tilbud av høy kvalitet.

4.1.2 Sentrale nøkkeltall

Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)

Kilde: SSB

2022

100%

2023

100%

Hele landet med Oslo

93,8%

Antall barn per ansatt, Bemanningstetthet

Kilde: Udir

2022

4,2

2023

3,5

Hele landet med Oslo

5,7

Variabler

Barnehagestr: Alle Barnehagestørrelser

Eierform: Alle Eierformer

Oppfyller pedagognormen (antall)

Kilde: Udir

2022

2

2023

2

Hele landet med Oslo

3 169

Variabler

Eierform: Alle Eierformer

Har hatt tilsyn

Kilde: Udir

2022	2023	Hele landet med Oslo
0	0	1 182

Variabler

Eierform: Alle Eierformer

Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent)

Kilde: SSB

2022	2023	Hele landet med Oslo
85,7%	100%	87,4%

Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)

Kilde: SSB

2022	2023	Hele landet med Oslo
266 323kr	366 630kr	217 033kr

4.1.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Namsskogan kommune har 2 barnehager, begge barnehagene er kommunale. Til sammen er det 27 barn som går i barnehage, 7 barn 0-2 år og 20 barn 3-5 år. 49.2 % av de ansatte er barnehagelærere, nasjonalt snitt er 41 %. 36.3 % av de ansatte er barne- og ungdomsarbeidere, nasjonalt snitt er 23 %. Det er ingen menn som arbeider i barnehagene i Namsskogan, nasjonalt snitt er 13,3 %.

Namsskogan kommune er en del av Indre Namdal kompetansenettverk i regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage (REKOM) og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Styrker og muligheter

Alle barnehagene i kommunen oppfyller pedagog- og bemanningsnormen.

Andelen ansatte med barnehagelærerutdanning og barne- og ungdomsarbeidere er høyt og godt over landsgjennomsnittet. Kommunen har lærling.

Oppgaven som barnehagemyndighet er organisert adskilt fra oppgaven som kommunal barnehageeier.

Namsskogan kommune er en del av Indre Namdal kompetansenettverk i regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage (REKOM). Statsforvalteren erfarer at regionsamarbeidet fungerer godt og at Namsskogan kommune er opptatt av kvalitet i barnehagene.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Barnehagemyndigheten har ikke gjennomført tilsyn med barnehager de fire siste årene.

Det gis like mange timer til assistent som til pedagog i vedtak om spesialpedagogisk hjelp.

Framtidsperspektivet

Gjennom deltakelse i den regionale ordningen for kompetanseutvikling i barnehage gis det mulighet for at de ansatte i barnehagene i kommunen utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Det har blitt arbeidet godt med kollektiv kompetanseheving med utgangspunkt i hver barnehages behov over år, og det virker til å være gode prosesser med involvering, gjennomføring og evaluering av tiltak som er satt i gang

Regelverket om et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø trådte i kraft 1. januar 2021. Etterleves regelverket og hvordan jobber kommunen som barnehagemyndighet med å veilede og å påse dette?

Utdanning har stor betydning for den enkeltes mulighet til å få et godt liv. Tilgang på relevant kompetanse vil være avgjørende for omstillingsevnen i samfunns-, nærings- og arbeidsliv. I tillegg er kunnskap avgjørende for å oppnå alle FN's bærekraftsmål. Gode barnehager som løfter alle barn uavhengig av bakgrunn, er et viktig bidrag for å skape et samfunn med få forskjeller og like muligheter for alle. Under FN's bærekraftsmål 4 God utdanning skal delmål 4.2 sikre alle jenter og gutters mulighet for tidlig utvikling, omsorg og tilgang til førskole. Det ingen menn som jobber i barnehagene i kommunen - dette kan ha betydning for gutter og jenters likeverdige muligheter i utdanningsløpet. Andelen barnehagelærer i Namsskogan kommune har variert noe de siste årene.

4.1.4 Sentrale tema

1

Hvordan jobber myndigheten med å veilede og påse barnehageeiers arbeid med det psykososiale barnehagemiljøet (kap. VIII i barnehageloven)?

4.2 Barnevern

God

Kommunen er del av en felles tjeneste i Indre Namdal bestående av Grong, Røyrvik, Lierne, Namsskogan og Høylandet, med Grong som vertskommune. Tjenesten har i 2023 11 årsverk, inklusive merkantil og administrativ ressurs. Det er utarbeidet tilstandsrapport vedr. Indre Namdal barnevern for perioden høst 2023 - vår 2024. Denne er oversendt alle kommuner som inngår i det interkommunale samarbeidet. Av rapporten går det blant annet frem at det vurderes at det er godt samarbeid med Namsskogan kommunes øvrige hjelpeapparat.

Det at tjenesten er relativt liten gjør at den er sårbar ved f. eks sykefravær, og det kan være vanskelig å ha tilstrekkelig bredde i kompetanse og erfaring. Det er tidligere vist til utfordring med å få rekruttert ansatte til tjenesten, særlig ansatte med erfaring fra kommunalt barnevern. Tilbakemeldingen nå er at bemanningssituasjonen er stabil.

Rapporteringstall for 2. halvår 2023, viser for Namsskogan sin del at det fra 2021 har vært en nedgang i antall barn med hjelpetiltak.

Tjenesten er del av Læringsnettverket i Namdalen. Nettverket har re-etablert seg høsten 2023, og samarbeider nå om kompetanse- og tiltaksutvikling. Nettverket samarbeider også om felles fosterhjemveileder.

4.2.1 Fokusområder

Barn skal ha rett hjelp til rett tid (forsvarlige tjenester).

Kommunen må sikre å ivareta det økte faglige og økonomiske ansvaret som følger med innføringen av barnevernreformen/oppvekstreformen.

Kommunen skal ha en forsvarlig akuttberedskap utenfor barneverntjenestens arbeidstid.

4.2.2 Sentrale nøkkeltall

Barn med barnevernstiltak per 31.12. (antall)

Kilde: SSB

2022

4

2023

5

Hele landet med Oslo

30 828

Variabler

Barnevernstiltak: Tiltak I Alt

Alder: 0-24 År

Barn med barnevernstiltak ift. innbyggjarar 0-24 år (prosent)

Kilde: SSB

2022

5,1%

2023

2,6%

Hele landet med Oslo

2,8%

Undersøkingar med handsamingstid innan 3 månader (prosent)

Kilde: SSB

2022

100%

2023

100%

Hele landet med Oslo

93%

Andel av fosterhjemstiltak i familie og nære

2022

2023

Hele landet med Oslo

63

nettverk (andel)

Kilde: Bufdir

11

12

12

Barn i hjelpetiltak med tiltaksplan (andel)

Kilde: Bufdir

2022

66,67

2023

100

Hele landet med Oslo

92,27

4.2.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Indre Namdal barneverntjeneste inngår i læringsnettverk sammen med barneverntjenestene i Midtre og Ytre Namdal, der de i fellesskap skal utvikle kompetanse og tiltak. Det samarbeides bl. a om felles fosterhjemssressurs, og fagsamlinger for ledelse og for ansatte.

Kommunene i Namdalen inngår i barnevernvakta i Steinkjer, for å sikre beredskap og tilgjengelighet utenom ordinær arbeidstid. Det fremgår av tjenestens Tilstandsrapport for 2023 at alle kommunene i Indre Namdal er i gang med å innføre samarbeidsmodellen BTI - Bedre Tverrfaglig Innsats.

Styrker og muligheter

Indre Namdal barneverntjeneste har sammen med de andre tjenestene i regionen, et godt utgangspunkt for å utvikle tiltak på tvers av tjenestene.

Tjenesten har en stabil ledelse. Rapporteringen viser få avvik fra lovkrav.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Tjenesten er relativt liten, og det kan være en utfordring å sikre tilstrekkelig bredde i kompetanse og tiltak som skal møte barn og familienes behov. Videre går det frem av barneverntjenestens tilstandsrapport at det fortsatt er store utfordringer med å skaffe kompetente fagpersoner i det barnevernsfaglige miljøet i Namdalen.

Framtidsperspektivet

Det blir fra 2031 innført kompetansekrav for ansatte i barneverntjenesten. Kommunen må ha en plan for hvordan de skal sikre at kravet innfris.

Oppvekstreformen/barnevernsreformen med økt økonomisk og faglig ansvar vil kreve at kommunene samarbeider både internt og på tvers for å sikre gode forebyggende og samordnede tiltak. Fra årsskiftet 2022 er det lovfestet at alle kommuner skal ha en plan for forebygging av omsorgssvikt og adferdsvansker. Planen skal vedtas av kommunestyret.

4.2.4 Sentrale tema

1 Plan for å sikre kompetansekravet som fra 2031 innføres for ansatte i barneverntjenesten.

2 Sikre nødvendig kompetanse, samt kvalitet og bredde i hjelpetiltakene.

3 Utvikle og dra nytte av deltakelse i læringsnettverket i Namdalen.

4 Rekruttering av fosterhjem i familie og nære nettverk.

4.3 Folkehelse

Middels

Vurderingen gjengir vårt helhetlige inntrykk av folkehelseutfordringene i kommunen med hensyn på levekår, helseatferd og risikofaktorer. Vurderingen er i hovedsak basert på kommunehelsestatistikkbank (FHI) og data fra HUNT-undersøkelsen.

Kommunen har folkehelseutfordringer og skårer relativt dårlig på forventet levealder menn, levekårsindikatorer og helserelatert atferd. Folkehelseutfordringer kan gi økt behov for helse- og omsorgstjenester og redusert bærekraft.

4.3.1 Sentrale nøkkeltall

Forventet levealder Kilde: KHS	2007-2021 84,1	2008-2022 83,9	Hele landet med Oslo 84
Variabler Kjønn: Kvinner			
Forventet levealder Kilde: KHS	2007-2021 79,4	2008-2022 78,9	Hele landet med Oslo 80,3
Variabler Kjønn: Mann			
Overvekt og fedme , selvrappert ved sesjon 1 Kilde: KHS	2019-2022 38	2020-2023 41	Hele landet med Oslo 22
Variabler Kjønn: Kjønn Samlet			
Mottakere av uføreytelser, varig uførepensjon, prosent Kilde: Manuell	2019-2021 6,1%	2020-2022 6,9%	Hele landet med Oslo 4%
Høyeste fullførte utdanningsnivå – 30-39 år, videregående eller høyere, andel (prosent) Kilde: Manuell	2021 70,8	2022 72,1	Hele landet med Oslo 81,2

4.3.2 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Kommunens samfunnsplan har strategiområder som understøtter ; mangfold og inkludering, stedsutvikling med kvalitet og livsmestring hele livet. Grunnlagsdokumentet for samfunnsdelen peker på kommunes utfordringsområder og nåværende tjenesteproduksjon.

Kommunen benytter BTI - samhandlingsmodell for bedre tjenester til barn og unge og deltar fra 2022 i program for folkehelse.

Styrker og muligheter

Kommunen er en friluftskommune med store naturressurser, bredt aktivitetstilbud innenfor jakt, fiske og friluftsliv. Medvirkning av innbyggere inkludert ungdomskoleelever ble vektlagt og systematisert i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Frivilligsentralene koordinerer innsats og driver aktiviteter med stor bredde i kommunen som bingo, bruktbutikk, utstyrssentral og ulike aktiviteter mot spesielle målgrupper.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Tilgangen til offentlig statistikk er begrenset på grunn av kommunens størrelse.

Kunnskapsgrunnlaget er ikke et eget dokument, men et grunnlagsdokument ble utarbeidet i arbeidet med samfunnsplan. Ut over dette vises det til FHLs årlige folkehelseprofiler. I et planleggingsperspektiv se vi at det har noe korte perspektiver.

Data fra HUNT viser at innbyggere skårer lavt på fysisk aktivitet og har en del helseutfordringer sammenlignet med fylket.

Framtidsperspektivet

Kommunen bør sikre at innbyggerne, spesielt ungdom involveres systematisk i folkehelsearbeidet for å tilrettelegge for sosial deltakelse på tvers av generasjoner, sikre trygge og attraktive bomiljø, gode levekår med like muligheter for alle til å delta i samfunnet.

4.3.3 Sentrale tema

1

Brukerinvolvering av ungdom og utsatte grupper.

4.4 Grunnskole

Middels

Det er utfordrende å analysere skoleresultater og tall knyttet til skolemiljø for Namsskogan kommune. Det er få elever på enkelte trinn, slik at resultatene vil variere. Mobbetallene er heller ikke tilgjengelige. Alt dette betyr at lokal kunnskap om skolen er en viktig faktor i tolking av resultatene.

Kommunen har også store variasjoner i resultatene fra år til år, noe vi ser f. eks på nasjonale prøver på 5. trinn (fra 0% elever på mestringsnivå 1 i 2022 til 50% i 2023). Vi ser også store resultatforskjeller i lesing og regning for samme gruppe av elever.

Grunnskolepoeng ligger over landsgjennomsnittet.

4.4.1 Fokusområder

Alle elever skal ha et godt og inkluderende læringsmiljø

De elevene som trenger hjelp, skal få det tidlig, slik at de får utvikle potensialet sitt

Ansatte i kunnskapssektoren skal ha høy kompetanse

Alle elevene skal lykkes i opplæringen

4.4.2 Sentrale nøkkeltall

Mestringsnivå 1, Nasjonale prøver 5. trinn

Kilde: Udir

2022-23

-

2023-24

-

Hele landet med Oslo

25,1%

Variabler

Prøve: Lesing

Kjønn: Alle Kjønn

Eierform: Alle Eierformer

Årstrinn: 5. Årstrinn

Mestringsnivå 1, Nasjonale prøver 5. trinn

Kilde: Udir

2022-23

-

2023-24

-

Hele landet med Oslo

26,3%

Variabler

Eierform: Alle Eierformer

Prøve: Regning

Kjønn: Alle Kjønn

Årstrinn: 5. Årstrinn

Mestringsnivå 1, Nasjonale prøver 8. og 9. trinn

Kilde: Udir

2022-23

-

2023-24

-

Hele landet med Oslo

12,5%

Variabler

Eierform: Alle Eierformer

Prøve: Lesing

Kjønn: Alle Kjønn

Årstrinn: 8. Årstrinn

Mestringsnivå 2, Nasjonale prøver 8. og 9. trinn

Kilde: Udir

Variabler

Årstrinn: 8. Årstrinn Eierform: Alle Eierformer
Prøve: Lesing Kjønn: Alle Kjønn

2022-23	2023-24	Hele landet med Oslo
-	-	22,1%

Mestringsnivå 1, Nasjonale prøver 8. og 9. trinn

Kilde: Udir

Variabler

Årstrinn: 8. Årstrinn Kjønn: Alle Kjønn
Eierform: Alle Eierformer Prøve: Regning

2022-23	2023-24	Hele landet med Oslo
-	-	12,7%

Mestringsnivå 2, Nasjonale prøver 8. og 9. trinn

Kilde: Udir

Variabler

Kjønn: Alle Kjønn Årstrinn: 8. Årstrinn
Eierform: Alle Eierformer Prøve: Regning

2022-23	2023-24	Hele landet med Oslo
-	-	21,4%

Grunnskolepoeng (skoleår)

Kilde: Udir

Variabler

Eierform: Alle Eierformer

2021-22	2022-23	Hele landet med Oslo
48,3	44,6	0

4.4.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Namsskogan kommune har to skoler med til sammen 84 elever. Det mange flere elever på ungdomstrinnet (32) enn det på 1.-3. trinn (17). Skoleåret 2013/14 hadde kommunen 112 elever.

Kommunen har 7 elever som får spesialundervisning.

Kommunen har elever som mottar opplæring i samisk.

Flere av kommunes elever deltar på alternativ opplæringsarena.

Fem elever mottar særskilt norskopplæring, men ingen elever mottar morsmålsopplæring.

Namsskogan kommune er del av kompetansenettverket Indre Namdal. Kompetansenettverket har en langsiktig plan for arbeidet med arbeidsplassbasert etterutdanning knyttet til Dekom og Kompetanseløftet.

Styrker og muligheter

Grunnskolepoengene i Namsskogan kommune er høyere enn i resten av landet. Vi ser at Namsskogan kommune økte grunnskolepoeng fra 42,7 skoleåret 2020/21 til 48,35 skoleåret 2021/22. Inneværende skoleår ligger kommunen på 44,6 grunnskolepoeng.

Selv om vi ser en økning i andel av elevene på de laveste mestringsnivåene i nasjonale prøver i lesing på 8. trinn i skoleåret 2023/24, ligger Namsskogan kommune fortsatt under landsgjennomsnittet .

Namsskogan kommune oppfyller lærernormen.

Kommunen har hatt relativt mange lærere som har deltatt i den statlige ordningen for videreutdanning (KFK) de siste fem årene.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Kommunen har en negativ utvikling knyttet til resultatene på nasjonale prøver i lesing og regning på 5. trinn. Annenhver elev ligger på laveste mestringsnivå i lesing på 5. trinn. Tilsvarende tall i regning er 66,7%.

Andel elever på mestringsnivå 1 og 2 knyttet til nasjonale prøver på 8. trinn i regning, er høyere enn landsgjennomsnittet.

Elevundersøkelsen 2023 for 7. trinn, viser svake tall knyttet til skolemiljøet. Kommunen har vesentlig lavere skår knyttet til indikatorene trivsel, støtte hjemmefra, mestring, læringskultur og motivasjon enn resten av landet.

Vi ser også signifikant lavere skår for 10. trinn. Indikatorene trivsel, støtte fra lærer, vurdering for læring, motivasjon og elevdemokrati og medvirkning har negativ utvikling i en periode på tre år.

I 2023 mottok vi flere henvendelser enn tidligere, angående elevenes skolemiljø i kommunen.

Framtidsperspektivet

Bærekraftige mål om utdanning har flere indikatorer. Andel elever med grunnleggende ferdigheter i lesing på 8. trinn er på 62,7% og 54,4% i regning. I denne sammenhengen viser dette til andel elever på mestringsnivå 3-5 i nasjonale prøver i lesing og regning.

Den andre indikatoren som brukes ved måling av skolers bærekraft, er trivsel blant elevene. Namsskogan kommune har stabile tall knyttet til trivsel, og ligger rundt landssnittet på 7. trinn. Trivsel på 10. trinn har negativ utvikling og ligger nå på 3,2, mens snittet for landet er 4.

Andel personer i kommunen som kun har gjennomført grunnskoleutdanning er 33,7%. Tilsvarende tall for hele landet er 23,7%. Vi ser at denne andelen i Namsskogan kommune har økt de siste årene.

4.4.4 Sentrale tema

1 Kommunens arbeid med elevenes grunnleggende ferdigheter/begynneropplæringen.

2 Kommunens arbeid med langsiktig plan for kompetanseutvikling.

3 Kommunens bruk av alternativ opplæringsarena.

4.5 Integrering og bosetting

Middels

Statsforvalteren vurderer at det er middels risiko for svikt knyttet til integrering og bosetting i Namsskogan kommune.

Kommunen bør jobbe aktivt med å styrke arbeidet med å gi gode og arbeidsrettede introduksjonsprogram i samarbeid med voksenopplæringen og i tidlig og systematisk samarbeid med NAV. Tjenestemottakere med behov for helhetlige og koordinerte tjenester for å nå målet om en stabil og forutsigbar arbeidssituasjon skal tilbys dette. I samarbeid med aktuelle samarbeidsparter må kommunen ta en aktiv rolle for å ivareta barn og unge som bosettes i kommunen.

Dyrtd, flyktningetilstrømning og innstramning i statlige ytelser gjør at flere har behov for sosiale tjenester. Kommunen bør jobbe med å styrke NAV-kontorets kapasitet når det gjelder å gi sosiale tjenester og bidra i kommunens integreringsarbeid.

4.5.1 Fokusområder

Jobbe aktivt og målrettet med å integrere innvandrere i samfunnet, gjennom kompetanseheving, utdanning, sysselsetting, inntekt og bolig.

Gi helhetlige og koordinerte tjenester.

Ta en aktiv rolle for å ivareta barn og unge som bosettes i kommunen.

Frigjøre plasser for bosetting i henhold til eget vedtak.

4.5.2 Sentrale nøkkeltall

Antall faktisk bosatte flyktninger, etter avtale med IMDi (antall) Kilde: IMDi	2021 0	2022 20	Hele landet med Oslo 31 260
Andel tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet som går over i arbeid eller utdanning etter programmet (andel) Kilde: IMDi	2020 -	2021 -	Hele landet med Oslo 49,48
Andel personer med innvandrerbakgrunn som er sysselsatt (andel) Kilde: IMDi	2021 62,3	2022 60,6	Hele landet med Oslo 65
Personer i husholdninger med vedvarende lavinntekt	2020	2021	Hele landet med Oslo 71

(%-andel blant alle med innvandrerbakgrunn) (andel)

Kilde: IMDi

41,2

37,7

25,7

4.5.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Kommunen er i 2024 anmodet om å ta imot 20 flyktninger, og har fattet vedtak om å bosette 20. Per 2. juli 2024 er 14 personer bosatt i kommunen. I 2023 ble 38 flyktninger bosatt i kommunen.

Kommunene skal legge til rette for at flyktninger og innvandrere som blir bosatt i Trøndelag blir tidlig integrert i samfunnet blant annet gjennom effektive og arbeidsrettede introduksjonsprogram som gir mulighet for gode språkkunnskaper, kunnskap om norsk samfunnsliv, kvalifisering, varig tilknytning til arbeidslivet og økonomisk selvstendighet.

Samordning og samhandling mellom tjenester i og utenfor kommunen er helt sentralt for å lykkes med dette arbeidet. Kommunen bør derfor jobbe systematisk og godt for å utnytte hjelpeapparatets samlede ressurser.

Kommunen skal ha god forståelse av barneperspektiv og utenforskap, og ta en aktiv rolle for å ivareta barn og unge som bosettes i kommunen.

Å skaffe boliger til flyktninger er en del av kommunens boligsosiale arbeid. Når flyktningen kommer til kommunen skal boligen de bor i være et midlertidig tilbud, og målet er at flyktningen kommer videre i egen bolig så snart det lar seg gjøre. Kommunen bør derfor jobbe aktivt for at flyktninger skal få mulighet til å leie eller kjøpe egen bolig.

Styrker og muligheter

Våren 2024 sendte Statsforvalteren ut en undersøkelse om kartlegging av tjenestekapasitet opp mot økte ankomster og bosetting av flyktninger. Her kommer det frem at kommunen har få boliger tilgjengelig for bosetting, men at de jobber for å etablere nye boliger.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Statistikk fra IMDI viser at 60,6% av innbyggerne med innvandrerbakgrunn var sysselsatt i Namsskogan kommune i 2022. Dette er lavere enn andelen for Trøndelag som lå på 65%. I Statsforvalterens kartlegging går det fram at kapasiteten på opplæring i norsk- og samfunnskunnskap for flyktninger er kritisk, samt at oppfølgingsaktiviteter og arbeidsretting i introduksjonsprogram er utfordrende. Kommunen bør jobbe aktivt med å styrke arbeidet med å gi gode og arbeidsrettede introduksjonsprogram i samarbeid med voksenopplæringen og i tidlig og systematisk samarbeid med NAV. De som har behov for helhetlige og koordinerte tjenester for å nå målet om en varig tilknytning til arbeidslivet og økonomisk selvstendighet skal tilbys dette.

I kartleggingen går det også fram at kommunen vurderer at NAV-kontorets kapasitet er utfordrende når det gjelder å gi sosiale tjenester og bidra i kommunens integreringsarbeid. I Namsskogan kommune mottok en betydelig høyere andel bosatte innvandrere økonomisk sosialhjelp i 2022 enn i fylket forøvrig (16,7% mot 8,3%). Dyrtid, flyktningetilstrømming og innstramning i statlige ytelser gjør at flere har behov for sosiale tjenester. Kommunen bør jobbe med å styrke NAV-kontorets kapasitet når det gjelder å gi sosiale tjenester og bidra i kommunens integreringsarbeid.

Framtidsperspektivet

Som følge av økt behov for bosetting av flyktninger, er det viktig at kommunen sine tjenester er dimensjonert slik at de har forutsetninger for å lykkes i integreringsarbeidet. Dette er forhold som krever kontinuerlig fokus.

4.5.4 Sentrale tema

- 1 Gi gode og arbeidsrettede introduksjonsprogram i samarbeid med voksenopplæringen og i tidlig og systematisk samarbeid med NAV.
- 2 Styrke NAV-kontorets kapasitet når det gjelder å gi sosiale tjenester og bidra i kommunens integreringsarbeid.
- 3 Fortsette arbeidet med å etablere nye boliger for bosetting i henhold til eget vedtak.

4.6 Kommunal planlegging

Middels

Kommunen er sårbar med hensyn til ressurser knyttet til kommunal arealplanlegging.

4.6.1 Fokusområder

Oppfølging av nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging 2023-2027.

Avveininger ut fra hensyn til samordnet areal- og transportplanlegging, barn- og unge, produksjonsgrunnlaget for jord- og skogbruk, herunder beiteressursene, naturmangfold/naturverdier, landskap, friluftsliv og strandsoneforvaltning.

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning.

FNs bærekraftsmål.

4.6.2 Sentrale nøkkeltall

Hvilket år ble kommuneplanens arealdel vedtatt? (år) Kilde: SSB	2022 2 004	2023 2 004	Hele landet med Oslo 2 010
Hvilket år ble gjeldende planstrategi vedtatt? (år) Kilde: SSB	2022 2 020	2023 2 020	Hele landet med Oslo 2 014
Hvilket år ble kommuneplanens samfunnsdel vedtatt? (år) Kilde: SSB	2022 2 011	2023 2 023	Hele landet med Oslo 2 019
Inngår økonomiplan etter kommuneloven §44 i handlingsdel til kommuneplan? (ja=1, nei=0) Kilde: SSB	2022 Ja	2023 Nei	Hele landet med Oslo Nei
Dispensasjon fra plan Kilde: Manuell		2023 -	Hele landet med Oslo 5

4.6.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Omfanget av både reguleringsplaner og dispensasjonssaker er beskjedent. Kommunen har nylig revidert kommuneplanens samfunnsdel. Kommuneplanens arealdel er fra 2004.

Styrker og muligheter

Svært få dispensasjoner tilsier at kommunen har stor lojalitet til og er tro til kommuneplanen som det styrende planverktøy, på tross av alder til KPA.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Lite fagmiljø som vurderes å være sårbart, samtidig er aktiviteten på plan svært liten. Ut i fra et planperspektiv vil det være formålstjenlig å rullere kommuneplanens arealdel for å sikre at fremtidige utfordringer og strategier for Namsskogan blir ivaretatt.

Framtidsperspektivet

Alder på kommuneplanens arealdel tilsier at overordna planverktøy ikke vil henge sammen da samfunnsdelen nylig er revidert. Manglende kobling mellom KPA og KPS kan bidra til at fremtidige utfordringer og strategier for ikke nødvendigvis vil henge sammen, særlig mht. demografiendringer.

4.6.4 Sentrale tema

1 Vurderer kommunen å revidere kommuneplanens arealdel i inneværende periode?

4.7 Kommunal økonomi

God

Vurderingen gjengir vårt helhetlige inntrykk av kommunens økonomiske bærekraft, handlingsrom og kontroll, samt sårbarhet med hensyn på fagmiljø. Vurderingen er i hovedsak basert på sentrale økonomiske nøkkeltall i KOSTRA, kommunens egne plandokumenter og regnskap med tilhørende beretninger.

4.7.1 Fokusområder

Økonomisk bærekraft, sårbarhet og handlingsrom.

Økonomisk styring og kontroll.

4.7.2 Sentrale nøkkeltall

Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)

Kilde: SSB

2022

6,1%

2023

10%

Hele landet uten Oslo

1%

Andel av brutto driftsinntekter (prosent)

Kilde: SSB

2022

70,8%

2023

59,7%

Hele landet uten Oslo

92,1%

Variabler

Regnskapsbegrep: Netto Lånegjeld

Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)

Kilde: SSB

2022

13,1%

2023

0,4%

Hele landet uten Oslo

51,2%

Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)

Kilde: SSB

2022

28,1%

2023

33%

Hele landet uten Oslo

13,3%

Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)

Kilde: SSB

2022

52,4%

2023

45,3%

Hele landet uten Oslo

16,2%

4.7.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Kommunekassens årsregnskap for 2023 ble avlagt med et netto driftsresultat på 19,5 mill. kr. Uavhengig revisor tar ingen forbehold med hensyn til konklusjon og har ingen merknader i sin beretning til årsregnskapet for 2023.

Det er innført eiendomsskatt på kraftanlegg/-nett, vindkraftverk og petroleumsanlegg i kommunen, med en generell eiendomsskattesats på 7,0 promille. Kommunen har også inntekter fra konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg, ekskl. mva-kompensasjon.

I inntektssystemet for 2024 er kommunens utgiftsbehov beregnet til å være 67,2 % høyere enn gjennomsnittskommunen, tilnærmet uendret fra 2023.

Kommunen har vedtatt følgende handlingsregler for kommunens økonomistyring:

- Netto driftsresultat som minimum utgjør 1,75 % av kommunens brutto driftsinntekter
- Netto lånegjeld som ikke utgjør mer enn 90 % av kommunens brutto driftsinntekter.

Kommunen har ikke vært registrert i ROBEK .

Styrker og muligheter

Kommunens økonomiske balanse, i form av netto driftsresultat over tid, vurderes som god (4,2 % av brutto driftsinntekter i gjennomsnitt for regnskap siste 2 år og 2 første år i økonomiplan). Kommunens netto driftsresultat for regnskapsåret 2023 vurderes også som godt.

Kommunens netto lånegjeld er godt under gjennomsnittet for landet, og tilhørende netto renteesponering vurderes som lav (2022). Kommunen bærer således lav risiko ved renteendringer og vurderes derfor som god på dette området.

Kommunens økonomiske buffer, i form av fri egenkapital, vurderes som god.

Kommunens likviditet, i form av arbeidskapital, vurderes som god.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Kommunen er sårbar med hensyn til kapasitet og kompetanse innen kommunal økonomi.

Framtidsperspektivet

I økonomiplanen for perioden 2024-27 legges det opp til et gjennomsnittlig driftsresultat på 0,6 % av kommunens brutto driftsinntekter. Dette er vesentlig under den anbefalte minimumsverdien på 1,75 % over tid i makro for å ha balanse og bærekraft (ref. Teknisk beregningsutvalg for kommunal økonomi).

4.7.4 Sentrale tema

1 Hvordan arbeider kommunen for sikre god økonomisk bærekraft og handlingsrom?

4.8 Kommunehelsetjenesten

Middels

Statsforvalteren vurderer at det er middels risiko for svikt i kommunehelsetjenesten. Omstilling og samarbeid kan være avgjørende for å redusere risiko.

Kommunen har 1 fastlege og få personer med spesialisert kompetanse innenfor sentrale områder. Ved fravær over tid og behov for nyrekruttering i disse funksjonene er kommunens tilbud sårbare.

4.8.1 Fokusområder

Kommunen skal ha tilstrekkelig legedekning.

Kommunen skal prioritere helsestasjon og skolehelsetjeneste.

Kommunene skal forebygge og gi helsetjenester til personer med rusavhengighet og psykiske utfordringer.

Kommunen skal vektlegge habilitering og rehabilitering for å motvirke bærekraftutfordringer.

4.8.2 Sentrale nøkkeltall

Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk) Kilde: SSB	2022 12,3	2023 12,3	Hele landet med Oslo 9,7
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk) Kilde: SSB	2022 137	2023 68,4	Hele landet med Oslo 53,3
Totalt antall årsverk innen psykisk helse- og rusarbeid, per 1000 innbygger Kilde: Manuell		2022 2,32	Hele landet med Oslo 3,15
Ergoterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (khelse+omsorg) (årsverk) Kilde: SSB	2022 2,8	2023 2,8	Hele landet med Oslo 4,8

4.8.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Kommunen har 1 fastlege med ledig listekapasitet, og er tilknyttet Indre Namdal legevakt sammen med Røyrvik, Lierne og Grong.

Arbeidet med å etablere felles legetjeneste i Indre Namdal er i gang, med planlagt oppstart i 2025

Grong, Lierne, Namsskogan og Røyrvik kommuner samarbeider om felles kommuneoverlege. Kommunen kjøper flere spesialiserte helsetjenester fra andre og tilbyr kommunale rehabiliteringsopphold ved Namdal rehabilitering.

Psykiske helsetjenester for voksne kjøpes fra familiebasen i Grong. Psykisk helsetilbud til barn og unge ivaretas av helsestasjon og skolehelsetjeneste.

Styrker og muligheter

Frivilligsentralen benyttes som arena for likemannsarbeid for personer som har hatt utfordringer med rusmidler.

Lavterskel treningstilbudet Sterk og stødig for seniorer over 65 tilbys i Namsskogan i et samarbeid mellom begge Sanitetsforeningene i Namsskogan, Frivilligsentralen og Namsskogan Kommune.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

På tross av at kommunen har kapasitet i fastlegetjenesten, og har samarbeidsordninger med nabokommuner om spesialiserte tjenester vurderes tilbudet til å være sårbart.

Innbyggere i Namsskogan kan delta på alle tilbud som tilbys av frisklivssentralen i Grong. Dette er positivt, men lang reisevei vil kunne føre til at personer med behov ikke benytter tilbudet.

Framtidsperspektivet

Styrking av lærings- og mestringsstilbud, helsefremming og forebygging kan utsette behov.

Økende tjenestebehov og krav til spesialisering gir større behov for fagpersonell med spesialisert kompetanse.

Felles legetjeneste i Indre Namdal kan bidra til å redusere risiko i helsetjenestene i regionen. Statsforvalteren anbefaler at regionen samarbeider om omstilling og tjenesteutvikling i helse og omsorgssektoren.

4.8.4 Sentrale tema

- 1 Samarbeid i regionen om utviklingsarbeid og tjenesteproduksjon for å redusere sårbarhet.

4.9 Landbruk

God

Namsskogan er en del av Øvre Namdal landbruk og utmark, sammen med kommunene Lierne og Røyrvik. Kommunen vurderes til god (grønn) på alle tre områdene under landbruk (jord, skog og areal- og lovforvaltning).

4.9.1 Fokusområder

Kommunen som landbruksmyndighet.

Lovforvaltning på landbruksområdet.

Forvaltning av statlige tilskudd innenfor jordbruk og skogbruk.

Arealforvaltning.

4.9.2 Sentrale nøkkeltall

Jordbruksbedrifter (antall) Kilde: SSB	2022 21	2023 19	Hele landet med Oslo 37 561
Planteindeks Skog Kilde: Manuell	2022 6,3	2023 5,7	Fylket 5,1
Omdisponering av dyrkbar jord til andre formål enn landbruk (dekar) Kilde: SSB	2022 15,3	2023 0,2	Hele landet med Oslo 3 955,6
Omdisponering av dyrka jord til andre formål enn landbruk (dekar) Kilde: SSB	2022 2,5	2023 3	Hele landet med Oslo 2 740,1

4.9.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Kommunen har siden 2019 hatt felles landbruksforvaltning med Røyrvik og Lierne, gjennom Øvre Namdal Landbruk og Utmark (ØNLU).

Middels stor kommune i skogareal, men med liten skogbruksaktivitet.

Namsskogan har gjennom samarbeidet med Røyrvik og Lierne god forvaltningspraksis på jordbruksområdet. Antallet som søker om produksjonstilskudd har gått ned fra 23 i 2018 til 20 i 2023. (Det ble behandlet 20 søknader om produksjonstilskudd, men SSB opererer med 19 foretak).

Konsesjonssaker herfra dreier seg stort sett om søknader hvor erverver ikke ønsker å tilflytte eiendommen.

Namsskogan, Lierne og Røyrvik er definert som fjellandbrukskommuner og tar del i en tilskuddsordning for å styrke verdiskapingen i landbruket.

Styrker og muligheter

Felles landbruksforvaltning mellom Lierne, Røyrvik og Namsskogan gjør forvaltningen mer robust.

Vertskommuneavtale med Grong når det gjelder plan og byggesak gir gode tjenester på planområdet. I bygdevekstsatsingen i Indre Namdal er ett av delmålene økt samarbeid om samfunnsutvikling og planlegging. Dette er spennende og kan bli et viktig verktøy for å utnytte muligheter og fortrinn i kommunene og regionen.

Kommunen oppfyller i hovedsak krav med hensyn til kontrollaktivitet knyttet til skogkultur. Det er viktig at kommunen aktivt deltar og støtter opp under Skogsatsing Trøndelag og skognettverket i Namdalen. Det regionale samarbeidet om veg- og driftstilskudd på skogområdet som kommunen er del av, fungerer godt.

Forvaltninga på landbruksområdet fungerer godt. Det gjøres god jobb innenfor både forvaltninga av produksjonstilskudd og av miljøtilskudd.

Namsskogan ligger på gjennomsnittet av fylkets kommuner når det gjelder bruk av Regionalt miljøprogram (RMP). For SMIL og tiltak i beiteområdene overføres ofte midler fra Namsskogan og Røyrvik til Lierne. Det er ønskelig med større aktivitet her i Namsskogan og Røyrvik.

Det er en styrke at de faktisk samarbeider på dette området.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Ungskogpleieaktivitet er lav og under halvparten av behovet.

Det er nedgang i jordbruksareal i drift (SINTEF). Dette er bl.a. utfordrende med tanke på matproduksjon og jordvern.

Framtidsperspektivet

Viktig at kommunen bidrar til å videreutvikle skognettverket i Namdalen.

Namsskogan kommune deltar (sammen med Røyrvik, Grong og Lierne) som pilot i regjeringens satsing på bygdevekst. Arbeidet skal bidra til bosetting, tilgang på kompetent arbeidskraft og fremtidsrettet næringsutvikling i de minst sentrale distriktskommunene. Tiltak gjennom bygdevekstprogrammet bør implementeres i kommunens øvrige planverk. Kommuneplanens arealdel er av eldre dato og bør revideres. Ny samfunnsdel ble vedtatt i 2023.

4.9.4 Sentrale tema

- 1 Hva vil kommunen gjøre for å øke ungskogpleien?
- 2 Hvordan vil kommunen aktivt delta og støtte opp under Skogsatsing Trøndelag og skognettverket i Namdalen?
- 3 Hva vil kommunen gjøre for å videreutvikle og holde vedlike det gode arbeidet som gjøres på jordbruksområdet?
- 4 Hvordan tenker kommunen å jobbe for å implementere bygdevekstarbeidet i overordna planverk?

4.10 Miljø og klima

Middels

Kommunen vurderes som middels innenfor klima og natur i plan, dette skyldes middels stor planreserve for fritidsboliger og store klimagassutslipp hvis disse bygges ut.

Kommunen vurderes som svak innenfor tema motorferdsel. Dette skyldes et stort omfang av snøscooterløyper for fornøyleskjøring og mangel på vilkårssetting om antall turer og krav om kjørebok for frakt av bagasje og utstyr til egen hytte.

Klimagassutslipp i kommunen har gått ned over tid og i 2022, men energibruk i egne bygg har økt i perioden 2020-2023. Kommunen vurderes som middels innenfor klima.

Kommunen vurderes som middels innenfor naturmangfold. Kommunen har ikke søkt tilskudd til kommunedelplan naturmangfold. Statsforvalteren er ikke kjent med at kommunen har initiert egne naturrestaureringsprosjekter.

Kommunen vurderes som god innenfor vannforvaltning, pga god og svært god tilstand i vannforekomstene, at det gjennomføres overvåking og at vannområdet har koordinatorene som sørger for oppfølging.

Kommunen vurderes som svak innenfor forurensning fordi de ikke følger opp pliktene om å vedlikeholde Grunnforurensningsdatabasen og å registrere alle kjente forurensete områder, samt mangelfull oppfølging av avløp.

4.10.1 Fokusområder

Klimaomstilling – utslippskutt, klimatilpasning og karbonopptak/-fangst

Kommunen som forurensningsmyndighet

Kommunen som planmyndighet (kartlegging av naturmangfold, kunnskapsgrunnlag i arealsaker og arealnøytralitet)

Bevaring og gjenoppretting/restaurering av økosystemer og naturmangfold

Kommunen som viktig sektormyndighet i vannforvaltningen

4.10.2 Sentrale nøkkeltall

Energibruk per m2 eid areal (kWh)

Kilde: SSB

2022

147

2023

185

Hele landet med Oslo

147

Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt (prosent)

Kilde: SSB

2022

-

2023

-

Hele landet med Oslo

69,2%

4.10.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Kommunen er nasjonalparkkommune for deler av Børgefjell nasjonalpark. Kommunen er viktig høringspart i Statsforvalterens behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsregelverket. Kommunen har ikke en egen klima- og miljørådgiver.

Styrker og muligheter

KLIMA OG NATUR I PLAN OG MOTORFERDSEL

I Namsskogan så er det bygd få fritidsboliger siste 4 år, det er en stor andel av befolkningen som har trygg tilgang til rekreasjonsarealer og antatt planreserve for boliger i dekar er nøktern. Etter nasjonal forskrift § 6 har kommunen gitt et relativt begrenset antall dispensasjoner til motorferdsel i utmark på barmark.

KLIMA

Klimagassutslipp i kommunen gikk ned med 0,2 % i 2022. Klimagassutslipp utslipp i kommunen har gått ned med 1,4 % i forhold til 2009. Største utslippssektor er veitrafikk, etterfulgt av jordbruk og annen mobil forbrenning.

NATURMANGFOLD INKL. VANNFORVALTNING

Vannforekomstene er i hovedsak i god og svært god tilstand. Kommunen er en del av vannområde som har egne vannområdekoordinatorer, og det gjennomføres overvåking.

Namsskogan jobbet godt i forrige kommunestyreperioden med planen for nasjonalparkkommunen med en rekke tiltak som ble vedtatt i kommunestyre før jul. Dette er en plan som et eget utvalgt har jobbet frem over flere år. Namsskogan kommune bør oppfordres til å gjennomføre tiltakene i planen.

FORURENSNING

Kommunen er en del av Midtre Namdal avfallsselskap IKS.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

KLIMA OG NATUR I PLAN OG MOTORFERDSEL

I Namsskogan er antatt planreserve for fritidsboliger i dekar middels stor og klimagassutslipp hvis disse bygges ut vil bli store. En utbygging av planreserve for boliger vil gi middels store klimagassutslipp. Kommunen har et betydelig antall kilometer løyper for fornøyleskjøring med snøscooter og setter ikke antallsbegrensning som vilkår i tillatelser til kjøring med bagasje og utstyr til egen hytte.

KLIMA

Kommunen har ikke utarbeidet en klimasårbarhetsanalyse jf. arbeidet i Nettverk klimatilpasning Trøndelag. Energibruk per m2 eid areal i kommunen gikk noe ned i 2021 og 2022, men har i perioden 2020-2023 økt fra 155 kWh/m2 til 185 kWh/m2. Kommunen har ikke søkt om Klimasats-midler til gjennomføring av klimatiltak i perioden 2016-2023.

NATURMANGFOLD INKL. VANNFORVALTNING

Kommunen har ikke søkt om midler til kommunedelplan naturmangfold.

FORURENSNING

Grunnforurensningsdatabasen: Kommunen har administrator og har 4 lokaliteter med kommunen som myndighet, der ingen er fordelt til saksbehandler. Statsforvalteren minner om kommunens plikt om å vedlikeholde databasen. Statsforvalteren forventer at kommunen registrerer alle kjente forurensede områder i databasen. Ingen endring siden forrige kommunebesøk.

Avløp: Det er ingen tall hos SSB for andel personer tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt. Kommunen har 2 anlegg registrert i forurensningsbasen, men rapporteringen er mangelfull. I følge bærekraftsrapporten har Namsskogan kommune ingen fornying av kommunalt spillvannnett etter 2020, og mangler rapporterte tall for tidligere år.

Framtidsperspektivet

KLIMA OG NATUR I PLAN OG MOTORFERDSEL

Kommunen bør vurdere planvask og planreserven for fritidsboliger. Kommunen bør følge opp samlet belastning og påvirkning på friluftslivet i kommunen som følge av fornøyelseskjøring i snøscooterløyper. Videre bør det settes vilkår som begrenser antall turer og stiller krav om kjørebok for frakt av bagasje og utstyr til egen hytte. Dette er nødvendig for å kunne vurdere samlet belastning av motorferdselen.

KLIMA

Ifølge kommunens egen vurdering i kommunens bærekraftsrapport blir økt risiko og sårbarhet som følge av klimaendringene tatt hensyn til i kommunal planlegging i noen grad.

Statsforvalteren oppfordrer kommunen til å integrere klimatilpasning i kommunens virksomhet og plansystem, eksempelvis gjennom å utarbeide en klimasårbarhetsanalyse for kommunen.

Norges klimamål er utslippskutt med 55 % innen 2030, sammenlignet med 1990. Kommunen bør ha ambisiøse mål for utslippskutt og målene må følges opp i en handlingsplan. Klimabudsjett kan være godt verktøy i kommunens arbeid med utslippskutt.

NATURMANGFOLD INKL. VANNFORVALTNING

Vi er nå inne i FNs tiår for naturrestaurering, alle kommuner bør prioritere å se etter områder som kan restaureres eksempelvis grøftede myrer. Naturrestaurering kan være tiltak som er viktig for både klima, klimatilpasning og biologisk mangfold.

Kommunen kan bli mer aktiv når kommuner med lokal forvaltning inviteres til digitale møter og fysiske møter/befaringer.

FORURENSNING

Grunnforurensning bør være en del av bærekraftsrapporten, da det er relevant for flere bærekraftsmål. Kunnskapsgrunnlaget: Grunnforurensningsdatabasen.

4.10.4 Sentrale tema

1

Naturmangfoldloven skal brukes ved alle kommunens beslutninger som berører natur. Hvilke rutiner har kommunen lagt opp til for å sikre at naturmangfoldloven følges? Hvilke rutiner har kommunen for å hindre spredning av fremmede arter fra egen eiendom?

2

Kommunen bør sette seg inn og forberede seg på, kravene som kommer i nytt avløpsdirektiv. Det er viktig at kommunene skaffer seg god kunnskap over nå-situasjonen i sin kommune, for eksempel med kartlegging av tettbebyggelser og oversikt over tilstand på renseanlegg og ledningsnett.

4.11 Omsorgstjenestene

Svak

Statsforvalteren vurderer at det er stor risiko for svikt i omsorgstjenestene i årene som kommer med bakgrunn i demografisk utvikling og kapasitet samt sårbarhet med hensyn på kompetanse.

Kommunens evne til å prioritere og iverksette tiltak som utsetter behov, rekruttere helsepersonell og benytte kapasiteter på tvers av tjenester og i samarbeid med andre, vil påvirke framtidig bærekraft i omsorgssektoren.

4.11.1 Fokusområder

Kommunen arbeider planmessig for å tilpasse omsorgstjenestene til framtidige behov.

Kommunen jobber strategisk med rekruttering og kompetanseplanlegging.

Bærekraft i omsorgstjenestene vil avhenge av tiltak flere nivå i innsatstrappa.

4.11.2 Sentrale nøkkeltall

Forsørgerbyrde - antall personer 65 år og over som andel av antall personer 20-64 år (prosent) Kilde: Datavarehus	2023	2024	Hele landet med Oslo
	54,44%	53,35%	31,69%
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk) Kilde: SSB	2022	2023	Hele landet med Oslo
	584,6	564,1	317
Andel fagutdanning med høyskole Kilde: Manuell	2022	2023	Hele landet med Oslo
	33,2%	21,8%	37,3%
Andel sysselsatte i helse og omsorg med høgskoleutdanning, 55 år og eldre Kilde: Manuell	2022	2023	Hele landet med Oslo
	30%	21,43%	20,96%

4.11.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

I 2023 mottok 16,3 % av befolkningen helse- og omsorgstjenester

Kommunen deltar i flere utviklingsarbeid, hvor enkelte omhandler omstilling og bruk av ressurser i helse og omsorg.

Namsskogan har ikke en oppdatert omsorgsplan, men kommuneplanens samfunnsplan har strategier som legger føringer for helse og omsorgstjenesten som omhandler rekruttering, egenmestring og fokus på tidlig innsats.

Styrker og muligheter

I årsrapport beskriver kommunen mulighetene som kan ligge i tjenestesamarbeid og samarbeid i regionen der digitalisering beskrives som mulighetsrom for å etablere samarbeid og fagmiljø på tvers av geografi.

Er i gang med utarbeidelse av felles kompetanseplan/strategi for indre Namdal gjennom bygdevekst

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Kommunen bruker store ressurser på helse- og omsorgstjenester, har høyt sykefravær og rekrutteringsutfordringer.

Kombinasjonen av synkende innbyggertall, en aldrende befolkning, og en relativt stor andel av ufaglærte gjør at Statsforvalteren er bekymret for kvaliteten i tjenestene.

Færre i yrkesaktiv alder kombinert med en stor andel ansatte over 55 år, forsterker utfordringene innenfor kapasitet og kompetanse.

Namsskogan har ikke tatt i bruk velferdsteknologiske løsninger som digitalt tilsyn

Framtidsperspektivet

For å møte fremtidens helse -og omsorgsbehov er det nødvendig med omstilling og digitale løsninger.

Felles situasjonsforståelse blant innbyggere, ansatte og politikere kan være avgjørende for prioritering av innsats. Utviklingsarbeid i samarbeid med andre kan bidra til bærekraft.

Namsskogan kommune må i kommende år fortsatt ha søkelys på rekruttering, innovasjon, alternative løsninger og digitalisering samt samarbeid på tvers av sektorer og med andre kommuner. Flexibilitet i metoder og tjenester, god samhandling og utnyttelse av kompetanse vil være avgjørende for effektiv og bærekraftig drift.

4.11.4 Sentrale tema

1 Kommunen prioriterer og tilpasser innsatstrappa til fremtidige behov i regionen.

2 Kommunen jobber strategisk med rekruttering og riktig bruk av kompetanse.

4.12 Reindrift

Middels

Hele kommunens er reinbeiteområde. Vestre Namdal reinbeitedistrikt/Åarjel Njaarke sijte har sine beiteområder vest for E6, mens Østre Namdal reinbeitedistrikt/Tjåehkere sijte beiter øst for E6 i kommunen. Det er vår-, sommer- og høstbeiter for de to distriktene, inkludert relativt store områder som er kalvingsland. Ivaretagelse av disse områdene i arealsammenheng er derfor særdeles viktig.

En del dispensasjoner knyttet til motorferdsel, samt at kommunen har flere rekreasjonsløyper for snøscooter. Siden kommunen i liten grad innehar vinterbeite for reindrifta, er motorferdsel vinterstid i mindre konflikt med reindriftnæringa her enn andre steder. Stengninga v løyper på vårparten av hensyn til reindrift virker å fungere bra.

Kommunen har en eldre kommuneplan som kan gjøre det vanskelig å ivareta reinbeitene på en forutsigbar måte. Kommunen gis derfor middels (gul).

4.12.1 Fokusområder

Reindriftns arealbehov skal ivaretas i alle planprosesser og reindriften skal sikres medvirkning etter plan- og bygningsloven og samelovens kap. 4 (konsultasjoner).

Offentlige myndigheters ansvar når det gjelder Grunnloven § 108 og folkerettens regler om urfolk.

Samordning av planlegging på tvers av kommune- og fylkesgrenser for å sikre reindriften sammenhengende bruksarealer.

4.12.2 Sentrale nøkkeltall

Andel totalt reinbeite i kommunen

Kilde: Manuell

90 % av kommunens areal er reinbeiteområde

Andel særverdiområder i kommunen

Kilde: Manuell

76 % av kommunens areal er særverdiområder

Andel minimumsbeite i kommunen

Kilde: Manuell

1 % av kommunens areal er minimumsbeiter

Antall fritidsbygninger

Kilde: SSB

2023

238

2024

240

Hele landet med Oslo

450 283

Antall fritidsbygninger per km²

Kilde: SSB

2023

0,18

2024

0,18

Hele landet med Oslo

1,48

Søknader i alt (antall)

Kilde: SSB

2022	2023	Hele landet med Oslo
0	0	2 796

Variabler

Vedtaksstype: Søknader Om Nye Bygninger I LNF/LNFR-Områder Utenfor 100-Metersbeltet Langs Saltvann

Snøscooterløyper som er fastsatt i medhold av motorferdselloven § 4a totalt i kommunen (km)

Kilde: SSB

2022	2023	Hele landet med Oslo
110	-	8 503,1

Vedtak om dispensasjon til motorferdsel i utmark i alt (antall)

Kilde: SSB

2022	2023	Hele landet med Oslo
75	83	24 777

Variabler

Søknadstype: Gyldige Dispensasjoner Per 31.12 I Alt

4.12.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Områdene vest for Namsen er viktige barmarksbeiter for Åarjel Njaarke sijte, inkludert kalvingsland (sør for Nessåelva). Tilsvarende er området mellom Namsen og de store sjøene kalvingsland, sommer- og høstland for Tjåehkere sijte. Hovedflytteleia inn til sommerbeitene i Børgefjell går her. Voengelh Njaarke sijte (Nordland) bruker et lite område øst for Majavatnet. I tillegg har de beiterett i Frøyningsdalen. Det er ikke vinterbeiter i kommunen. Tidligere tiders kraftutbygging har påvirket reindriften i kommunen sterkt.

Styrker og muligheter

På tross av gammelt planverk er det få dispensasjoner og få nybygg i viktige reinbeiteområder. Kommunen har kommet godt i gang med konsultasjoner.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Med utgangspunkt i planene for Skorovas, er det en forventning om at kommunen er restriktiv med utlegging av nye hyttetomter, spesielt i Tjåehkere sijte. Kommunens planverk er gammelt og utdatert, KPA fra 2004.

Framtidsperspektivet

Et oppdatert planverk er vesentlig for forutsigbarheten for reindriften i kommunen. Tidlig og reell medvirkning fra reindriften i planprosessen, spesielt kommuneplanprosessen er viktig.

4.12.4 Sentrale tema

- 1 Kommunen ivaretar kravet om konsultasjoner når samiske interesser blir berørt.

4.13 Samfunnssikkerhet og beredskap

God

Namsskogan kommune er en liten kommune og er avhengig av ressurspersoner/ kontinuitetsbærere. Kommunen har god oversikt over risiko- og sårbarheter i kommunen.

Kommunen har nå hatt en god prosess med revisjon/utarbeidelse av ny helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse. Denne ble politisk forankret i 2023. Kommunen har også revidert sin overordnede beredskapsplan nå senest i 2024.

Namsskogan kommune deltok ikke på øvelse SODD i 2024, men gjennomførte et øvingsopplegg for sin beredskapsorganisasjon i egen regi. Namsskogan deltok på øvelse SODD i 2023.

4.13.1 Fokusområder

At kommunen gjennomført helhetlig ROS og når ble den sist gjennomført.

At kommunen en overordnet beredskapsplan og når ble den sist revidert.

At kommunen utarbeidet mål for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap og finnes det en plan for oppfølging av dette arbeidet.

At kommunen øvd egen beredskapsorganisasjon i henhold til krav i forskrift om kommunal beredskapsplikt.

At kommunen etablert kommunalt beredskapsråd.

4.13.2 Sentrale nøkkeltall

Har kommunen utarbeidet mål for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap og finnes det en plan for oppfølging av dette arbeidet ?

Kilde: Manuell

Iht. Forskrift om kommunal beredskapsplikt §3 skal kommunen på bakgrunn av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen:

- utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet.
- vurdere forhold som bør integreres i planer og prosesser etter lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)

I følge DSB's kommuneundersøkelse 2024 har kommunen utarbeidet mål for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap og har en plan for oppfølging av dette arbeidet.

Har kommunen gjennomført helhetlig ROS? Når ble den sist gjennomført?

Kilde: Manuell

Iht. Forskrift om kommunal beredskapsplikt skal risiko- og sårbarhetsanalysen oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner, jf. lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 11-4 første ledd (dvs. hvert 4. år), og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

Namsskogan gjennomførte i 2022/2023 en god og grundig prosess på helhetlig ROS. Kommunen vedtok den nye helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen i 2023.

Har kommunen en overordnet beredskapsplan og når ble denne sist revidert

Iht. Forskrift om kommunal beredskapsplikt skal kommunens beredskapsplan til enhver tid være oppdatert, og som et minimum revideres en gang pr. år.

Med bakgrunn i ny helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse reviderte Namsskogan kommune sin overordnede beredskapsplan i 2024.

?

Kilde: Manuell

Har kommunen øvd egen beredskapsorganisasjon i henhold til krav i forskrift om kommunal beredskapsplikt? Hvilket år ble den sist øvd?

Kilde: Manuell

Iht. Forskrift om kommunal beredskapsplikt skal kommunens beredskapsplan skal øves hvert annet år.

Namsskogan kommune deltok ikke på øvelse SODD i 2024, men gjennomførte et øvingsopplegg i egen regi. Namsskogan deltok på øvelse SODD i 2023.

Har kommunen etablert kommunalt beredskapsråd?

Kilde: Manuell

Ja, men det har vært lite aktivitet i beredskapsrådet de senere år. Kommunen er nå i gang med reetablering av det kommunale beredskapsrådet.

4.13.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Namsskogan kommune er en liten kommune i Namdalen med ca. 850 innbyggere. Dette gjør at kommunen har relativt god oversikt over risiko- og sårbarheter og har god kjennskap til de ressurser som finnes i kommunen. Helhetlig ROS-analyse og beredskapsplaner er oppdatert og funksjonelle. Kommunen scorer godt på årets kommune-/beredskapstrapp og ligger på nest høyere nivå i denne.

Styrker og muligheter

Som nevnt ovenfor er Namsskogan en liten og oversiktlig kommune og ved uønskede hendelser kan tiltak iverksettes raskt og effektivt. Med oppdatert planverk er ikke kommunen så sårbar selv om nøkkelpersonell er fraværende. Dette har vært bemerket som en svakhet i forrige kommunebilde.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Det er tidligere påpekt at det skulle innarbeides mål og plan for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i forbindelse med revisjon av den Helhetlige ROS-analysen. Statsforvalteren er ikke kjent med at dette er gjennomført og det er lite spor at samfunnssikkerhet og beredskap i de gjeldende overordnede planene til kommune. Temaet er nevnt i et kapittel i Grunnlagsdokument for utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel men for øvrig er det utelatt. Helhetlig ROS for kommunen bør bla. inngå som et grunnlagsdokument for den overordnede planleggingen i kommunen.

Framtidsperspektivet

Kommunens ROS-analyse ivaretar etter det Statsforvalteren kjenner til i liten grad hendelser i det øvre krisespekteret - sikkerhetspolitisk krise og krig. Dette vil i ulik grad berøre kommunene i Trøndelag men det vil være viktig at også dette aspektet ivaretas i Namsskogan kommune i kommende analyser og planer. Gradert vedlegg i ROS Trøndelag 2023 er et viktig grunnlagsdokument for dette arbeidet. Her vil det også være viktig å ivareta behovet for sikkerhetsklareringer til nøkkelpersonell i kommunen.

4.14 Sosialtjenesten

Middels

Statsforvalteren vurderer at det middels for svikt for de sosiale tjenestene i Namsskogan.

For personer mellom 18 og 67 år med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold etter folketrygdloven eller arbeidsmarkedsloven, kan tjenesten kvalifiseringsprogrammet være aktuell for å styrke deres mulighet i arbeidslivet. NAV Indre Namdal har over de siste årene hatt få deltagere i programmet. Kommunen bør arbeide å aktivt ta i bruk denne tjenesten for personer som fyller vilkårene.

Dyrtid, flyktningetilstrømming og innstramning i statlige ytelser gjør at flere har behov for sosiale tjenester. Det er viktig at NAV-kontoret er dimensjonert for å kunne gi riktig hjelp til riktig tid. Dyrtiden gjør at det er ekstra viktig at kommunen gjør gode kartlegginger av tjenestemottakers behov for økonomisk stønad, samt konkrete og individuelle vurderinger av hvilken hjelp som skal gis for å sikre den enkelte et forsvarlig livsopphold.

4.14.1 Fokusområder

Sikre at de sosiale tjenestene er forsvarlige og tilgjengelige for innbyggerne i kommunen. Dette gjelder også for brukere som ikke benytter digitale løsninger, har språkutfordringer eller mangler Bank-ID.

Arbeide godt med å forebygge utenforskap som skyldes økonomiske og sosiale forhold.

Arbeide for at barneperspektivet ivaretas, både gjennom saksbehandling av søknader om tjenester og i samarbeid med aktuelle samarbeidsparter.

4.14.2 Sentrale nøkkeltall

Sosialhjelpstilfeller (antall) Kilde: SSB	2022 22	2023 45	Hele landet med Oslo 158 983
Antall barn under 18 i familier som mottok sosialhjelp (antall) Kilde: SSB	2022 16	2023 28	Hele landet med Oslo 74 462
Andel av sosialhjelpstilfeller (prosent) (prosent) Kilde: SSB	2022 2,7%	2023 5,6%	Hele landet med Oslo 2,9%

4.14.3 Samlet vurdering av området

Relevant informasjon

Namsskogan kommune er en del av NAV Indre Namdal, der Grong er vertskommune for de sosiale tjenestene.

De sosiale tjenestene har som formål å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, bidra til at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. Tjenestene skal bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud, samt bidra til likeverd, likestilling og forebygge sosiale problemer. En trygg og forutsigbar bosituasjon, deltakelse i arbeidslivet og inkludering i samfunnet er viktige virkemiddel for å forebygge lavinntekt og utenforskap.

Kommunen skal gjøre seg kjent med innbyggernes levekår, vie spesiell oppmerksomhet til trekk ved utviklingen som kan skape eller opprettholde sosiale problemer. Samordning og samhandling mellom tjenesteområder er av sentral betydning. Kommunen bør inkludere levekårsutfordringer i øvrig samordning av tjenester til sårbare grupper.

Ifølge KOSTRA 2023 mottok 5,6 % av innbyggerne i Namsskogan økonomisk sosialhjelp. (Trøndelag 2,9 %). 40 % av disse hadde et hjelpebehov som varte lengre enn 6 måneder. (Trøndelag 30,5 %). I 2023 var andelen barn i familier som mottok økonomisk sosialhjelp målt opp mot antall barn i kommunen 20 % (Trøndelag 7,2 %).

Oppvekstprofilen for 2024 viser at 11 % av barna i Namsskogan bor i husholdninger med vedvarende lavinntekt (Trøndelag 8,5%). 22 % av barna i Namsskogan bor trangt (Trøndelag 16 %).

Styrker og muligheter

Namsskogan kommune sin hjemmeside er lenket til NAV Indre Namdal felles side. Her er alle de individuelle sosiale tjenester omtalt. Kontoret har også oppgitt et direktenummer som kan benyttes ved spørsmål om sosiale tjenester. Gode hjemmesider og vakttelefon bidrar til å styrke tilgjengeligheten til de sosiale tjenestene.

Svakheter, utfordringer og sårbarheter

Åpningstiden for ikke avtalte møter er to timer i uken. Det er viktig at de sosiale tjenestene, som er samfunnets siste sikkerhetsnett, er tilgjengelige for de som trenger hjelp fra NAV-kontoret. Dette gjelder også for brukere som ikke benytter digitale løsninger, har språkutfordringer eller mangler Bank-ID. Kommunen bør gjøre jevnlig risiko- og sårbarhetsanalyser hvorvidt tilgjengeligheten er forsvarlig, sett opp mot behov i egen innbyggermasse.

Tjenesten kvalifiseringsprogrammet (KVP) skal være tilgjengelig for kommunens innbyggere. Nasjonale undersøkelser viser at tjenesten gir gode resultater for overgang til arbeid. I 2021 gikk i underkant av 46% av dem som fullførte KVP over til ordinært heltids- eller deltidsarbeid. Per 31.12.2023 hadde NAV Indre Namdal en deltager med KVP (Sentral rapportering). Kommunen bør arbeide med å aktivt tilby tjenesten for personer som fyller vilkårene.

Dyrtid, flyktningetilstrømning og innstramning i statlige ytelser gjør at flere har behov for sosiale tjenester. Våren 2024 sendte Statsforvalteren ut en undersøkelse om kartlegging av tjenestekapasitet opp mot økte ankomster og bosetting av flyktninger. Her kommer det frem at NAV-kontorets kapasitet vurderes som utfordrende når det gjelder å gi sosiale tjenester og bidra i kommunens integreringsarbeid.

Det er viktig at NAV-kontoret er dimensjonert for å kunne gi riktig hjelp til riktig tid. Dyrtiden gjør at det er ekstra viktig at kommunen gjør gode kartlegginger av tjenestemottakers behov for økonomisk stønad, samt konkrete og individuelle vurderinger av hvilken hjelp som skal gis for å sikre den enkelte et forsvarlig livsopphold.

Framtidsperspektivet

Kommunen bør jobbe med å videreutvikle arbeidet med de sosiale tjenestene for å sikre at tjenestene er forsvarlige og tilgjengelige for innbyggerne i kommunen. Dette er forhold som krever kontinuerlig fokus.

4.14.4 Sentrale tema

- 1 Styrke arbeidet med å tilby den lovpålagte sosiale tjenesten kvalifiseringsprogrammet til de som fyller vilkårene.
- 2 Arbeide for at de sosiale tjenestene i NAV-kontoret medvirker i kommunens integreringsarbeid.
- 3 Arbeide for at barneperspektivet ivaretas, både gjennom saksbehandling av søknader om tjenester og i samarbeid med aktuelle samarbeidsparter.

Innspill til kontrollutvalgets arbeid

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

31/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/603 - 3

Forslag til vedtak

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes i denne sak. I denne saken fattes det ikke konkrete realitetsvedtak (som i øvrige saker).

Eksempel på tema som kan tas opp (listen er ikke uttømmende):

- *Deltagelse på kurs/konferanse*
- *Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte*
- *Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektør eller sekretariatet i et fremtidig møte.*

Vurdering

Sekretariatet viser til dagens saker og er av den oppfatning at en "oppsummeringssak" som denne i dette møtet kan være hensiktsmessig.

Kontrollutvalgets årsplan 2025

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

32/24

Saksbehandler Einar Sandlund**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 23/354 - 15

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar det fremlagte forslag til årsplan for sin virksomhet i 2025.
2. Kontrollutvalgets årsplan oversendes kommunestyret til orientering.

Vedlegg

Namsskogan - Kontrollutvalgets årsplan 2025

Saksopplysninger

Utkast til årsplan 2025 er vedlagt. Den er gjort mer utfyllende og endret slik at den viser hhv. hvilke saker kontrollutvalget *må* behandle, saker som er *årvisse* og saker som kontrollutvalget selv bestemmer (denne er ikke uttømmende). Årsplanen viser kontrollutvalgets planer for sin virksomhet og er utarbeidet på et overordnet nivå. Planen er ikke en detaljert beskrivelse av kontrollutvalgets virksomhet.

Det legges opp til 5 møter i 2025. Utkast til årsplan må sees på som en skisse over de aktiviteter kontrollutvalget vil ta for seg i løpet av året. Kontrollutvalget må uansett ha rom til å omprioritere dersom vanskelige og viktige saker skulle komme frem gjennom året. Årsplanen vedtas av kontrollutvalget selv og sendes kommunestyret til orientering.

Kontakten med kommunestyret

Som kommunestyrets organ for å drive kontrollarbeid, bestreber kontrollutvalget seg for å være kjent og synlig for medlemmene i kommunestyret. Når kontrollutvalget oversender saker til behandling, vil normalt utvalgsleder være til stede i kommunestyremøtet.

Sakene må være presentert slik at kommunestyret kan oppleve dem som nyttige og informative. Dette gjelder ikke minst rapporter fra forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, som skal hjelpe kommunen til å forbedre tjenestekvaliteten. Undersøkelse er også et aktuelt redskap for kontrollutvalget for å klargjøre fakta og ansvar i konkrete saker. Kontrollutvalget skal følge opp forvaltningsrevisjoner i dialog med administrasjonen.

Henvendelser fra publikum

Alle skriftlige henvendelser som kommer inn til sekretariatet blir vurdert og lagt fram for kontrollutvalget i hensiktsmessig form. Kontrollutvalget er ikke et klageorgan og behandler ikke enkeltsaker. Slike saker blir gjerne til å påpeke mangler i system og praksis på systemnivå.

Virksomhetsbesøk og orienteringer fra administrasjonen.

For å ha god kjennskap til kommunens virksomhet og kunne kommunisere med ansatte, besøker kontrollutvalget kommunale avdelinger/institusjoner og selskaper der kommunen har eierinteresser. Utvalget bestemmer hvor ofte det ønsker å gjennomføre slike besøk. Et annet mye brukt verktøy kontrollutvalget er at kommunedirektøren og andre fra administrasjonen gir orienteringer i kontrollutvalget.

Utvalgets faglige oppdatering

Medlemmene i kontrollutvalget får tilbud om å delta på faglige samlinger. Erfaringer er at digitale samlinger kan være et alternativ til fysiske samlinger.

Vurdering

Utkastet til årsplan 2025 legges frem for kontrollutvalget til behandling og anbefales vedtatt med de endringer som kontrollutvalget selv bestemmer. Forøvrig anbefales kommunestyret å ta årsplanen til orientering.

Konsek
TRONDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

KONTROLLUTVALGETS ÅRSPLAN NAMSSKOGAN KOMMUNE 2025

Hovedmålene for
kontrollutvalgets arbeid

Strategi for gjennomføring av
oppgavene

Oversikt over hvilke kontroll-
og tilsynsoppgaver som vil stå i
fokus

INNHALDSFORTEGNELSE

INNHALDSFORTEGNELSE	2
INNLEDNING	3
1 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET	3
1.1 MØTER I KONTROLLUTVALGET	3
1.2 FJERNMØTE	3
1.3 KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT	3
1.3 KONTROLLUTVALGETS SEKRETARIAT	3
1.4 REVISJONEN	3
2 KONTROLLUTVALGETS PLANLAGTE AKTIVITET	4
2.1 REGNSKAPSREVISJON.....	4
2.2 FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLLER	4
2.3 GENERELT TILSYN MED FORVALTNINGEN	4
2.3.1 ORIENTERING FRA POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE	4
2.3.2 BEFARING/BESØK	4
2.3.3 SAMORDNING AV KONTROLL.....	5
2.4.4 HENVENDELSER FRA PUBLIKUM	5
2.4 RAPPORTERING OG ØVRIGE SAKER TIL KOMMUNESTYRET	5
2.5 ANNET	5
3 KONTROLLUTVALGETS MØTEPLAN FOR 2025	5

INNLEDNING

Kommunene er samfunnets viktigste velferdsprodusenter og forvalter betydelige ressurser på vegne av innbyggerne. Omfanget av og bredden i den kommunale tjenesteproduksjonen medfører behov for utstrakt styring og kontroll. Egenkontrollen er et viktig element i det lokale folkestyret, og skal bidra til å styrke allmenhetens tillit til forvaltningen i tillegg til å bidra til at kommunen når de mål som er satt. Kontrollutvalget er kommunestyrets redskap for å føre løpende kontroll med forvaltningen på kommunestyrets vegne. Arbeidet styres av kommunelovens §§ 22, 23 og 24 samt forskrift om kontrollutvalg og revisjon i kommuner og fylkeskommuner. God dialog og informasjonsutveksling er sentralt for å lykkes med samspillet mellom kommunestyret og kontrollutvalget. Kontrollutvalget ønsker med dette å legge til rette for god og åpen dialog som skaper en gjensidig forståelse for gjennomføringen av oppgavene. Det er også viktig å tydeliggjøre den klare ansvars- og oppgavefordelingen mellom kontrollutvalget, sekretariatet, administrasjonen og revisjonen. Kontrollutvalgets oppgaver er omfattende, og knytter seg både til kontroll med den kommunale forvaltningen og til kontroll med revisjonens arbeid og kommunale selskap. Dette innebærer å iverksette forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser i kommunen, samt påse at kommunens regnskap blir betryggende revidert. En årsplan er derfor et av kontrollutvalgets viktigste styringsdokumenter for å planlegge en god og riktig egenkontroll som er tilpasset kontrollutvalgets ressurser.

1 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

1.1 MØTER I KONTROLLUTVALGET

Møtene i kontrollutvalget er åpne. Møtene vil være lukket i saker/orienteringer der lov- og regelverk hjemler taushetsplikt og lukket dør. Kommunens ordfører og revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Det legges opp til 5 møter i 2025, se kontrollutvalgets møteplan for 2025 i kapittel 3.

1.2 FJERNMØTE

Ut fra forutsetningene legges det i hovedsak opp til fysiske møter for kontrollutvalget. Mulighet til fjernmøte anses som et godt og effektivt supplement, slik at kontrollutvalgsleder i enkelte tilfeller kan beslutte at kontrollutvalgets møte kan avholdes som fjernmøte.

1.3 KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. For at forslaget vil foreligge tidsnok til at kommunen kan få innarbeidet dette i sine budsjetter, så behandler kontrollutvalget denne saken i tidligere møte. I forslaget ligger rammen for kontrollutvalgets virksomhet, revisjonens virksomhet og sekretariatets virksomhet. Det er bare kommunestyret som kan gjøre endringer i rammene for kontrollutvalgets arbeid.

1.3 KONTROLLUTVALGETS SEKRETARIAT

Sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget er uavhengig fra kommunens administrasjon. Konsek Trøndelag IKS innehar sekretærtjenesten med et timebudsjett på 160 timer. Timeleveransen skal i løpet av en fireårsperiode omtrent tilsvare budsjettet. Timebudsjettet inkluderer møtevirksomhet, reisetid og saksforberedelser og utarbeidelse av risiko- og vesentlighetsvurderinger for plan for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll.

1.4 REVISJONEN

Revisjonen er uavhengig av kommunes administrasjon. Kommunens regnskapsrevisjon gjennomføres etter avtale Revisjon Midt Norge SA der Christiane Bjartan er oppdragsansvarlig regnskapsrevisor. Forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser gjennomføres etter bestilling. Timeressursen for dette er 740 timer over valgperioden, ca. 185 timer pr. år. Timeleveransen skal i løpet av en fireårsperiode omtrent tilsvare budsjettet. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor skal pekes ut for hvert enkelt forvaltningsrevisjonsprosjekt eller eierskapskontroll. Kontaktpersonen innen forvaltningsrevisjon for kommunen er Eirik Gran Seim.

2 KONTROLLUTVALGETS PLANLAGTE AKTIVITET

2.1 REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av loven, god kommunal revisjonsskikk og avtalen som foreligger med revisor. I oppfølgingen av påseansvaret for regnskapsrevisjonen, vil kontrollutvalget sikre at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte. Aktivitetene for dette fremgår av møteplanen. På bakgrunn av kommunens årsregnskap, årsmelding og revisors beretning (ev. også nummererte brev) gir kontrollutvalget en uttalelse til kommunestyret, med kopi til formannskapet. Aktivitetene tilknyttet regnskapsrevisjonen fremgår av møteplanen.

Revisor skriver nummerte brev til kontrollutvalget når det er forhold som skal påpekes, og kontrollutvalget vil følge med på at dette blir fulgt opp. Dersom revisor har andre merknader vil kontrollutvalget vurdere om og hvordan det skal følges opp.

2.2 FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLLER

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres forvaltningsrevisjon av kommunens administrasjon og av selskapene som kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Kontrollutvalget skal også påse at det gjennomføres eierskapskontroller. Det innebærer å kontrollere om den som utøver eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Plan for eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon skal vedtas av kommunestyret etter innstilling fra kontrollutvalget innen utgangen av året etter kommunevalget. Normalt er kontrollutvalget gitt fullmakt til å gjøre nødvendige endringer i planen underveis i valgperioden.

I 2025 vil det bestilles forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroll i henhold til prioriteringene i planen dersom det ikke oppstår et akutt behov eller kommunestyret ønsker noe annet. Kontrollutvalget innstiller til kommunestyret i hvordan anbefalinger i rapporten bør følges opp. Utvalget vil se til at administrasjonen setter i verk vedtak som er gitt av kommunestyret etter forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

2.3 GENERELT TILSYN MED FORVALTNINGEN

Kontrollutvalget fører tilsyn med forvaltningen på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalget imøteser bestillinger mht. saker og prosjekter som kommunestyret ønsker at kontrollutvalget skal følge spesielt opp. Det generelle tilsynet med forvaltningen gjennomføres i hovedsak gjennom orienteringer fra administrasjonen. Det tas fortløpende stilling til dette. Henvendelser til kontrollutvalget, utvalgets egne observasjoner og initiativ, samt saker hvor kommunen har vært omtalt i media vil fortløpende bli fulgt opp. Kontrollutvalget vil følge opp kommunestyrevedtak som er initiert av kontrollutvalget.

2.3.1 ORIENTERING FRA POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE

Kontrollutvalget ønsker at administrativ ledelse er til stede ved kontrollutvalgets møte når regnskap og årsberetning for foregående år skal behandles. Det er satt opp orienteringsmøte i møteplanen for kommunaldirektørens internkontroll slik at kontrollutvalget kan vurdere om det er områder som har større risiko og annet som kontrollutvalget ønsker orienteringer om.

BEFARING/BESØK

For å bli kjent med den kommunale forvaltningen, og for at ansatte i kommunen skal bli kjent med kontrollutvalget, kan utvalget besøke ulike kommunale virksomheter. Dette kan også inkludere kommunale foretak og selskap. Kontrollutvalget planlegger også i 2025 å gjennomføre besøk.

2.3.2 SAMORDNING AV KONTROLL

Forvaltningsrevisjoner og statlige tilsyn skal sees i sammenheng. Kontrollformene har et formål om å bidra til læring og forbedring, og det kan bygges på hverandres arbeid. Sekretariatet vil legge frem aktuelle og relevante tilsynsrapporter fra Statsforvalteren og andre statlige tilsynsorganer. Det er planlagt at dette blant annet kan gjøres gjennom en orientering fra kommunedirektøren.

Kommunelovens §30-7 sier at det statlige tilsynet skal ta hensyn til relevante forvaltningsrevisjoner og vurdere den samlede tilsynsmengden i kommunen. Sekretariatet sørger for å legge inn forvaltningsrevisjoner i den nasjonale tilsynskalenderen.

2.4.4 HENVENDELSER FRA PUBLIKUM

Kontrollutvalget kan ta imot henvendelser fra publikum, men kontrollutvalget er ikke et klageorgan og har ikke avgjørelsesmyndighet på forvaltningsområdet. Kontrollutvalget avgjør selv om den enkelte henvendelse er relevant for utvalget, og tar stilling til i hvilken form og grad evt. henvendelser fra publikum skal følges opp.

2.4 RAPPORTERING OG ØVRIGE SAKER TIL KOMMUNESTYRET

Kontrollutvalget er kommunestyrets redskap for å føre løpende kontroll med forvaltningen på kommunestyrets vegne. I saker som krever beslutning, så innstiller kontrollutvalget til kommunestyret. Kontrollutvalget rapporterer om sin aktivitet direkte til kommunestyret, og det gjøres i hovedsak slik:

- Forvaltningsrevisjonsrapporter og rapporter etter eierskapskontroller oversendes fortløpende.
- Årsrapporten gjenspeiler kontrollutvalgets samlede aktiviteter. Rapporten for 2024 behandles på nyåret 2025, og oversendes deretter til kommunestyret.
- Årsplanen sendes kommunestyret til orientering slik at kommunestyret er kjent med hvordan kontrollutvalget planlegger å gjennomføre sin aktivitet.
- Viktige saker og forespørsler oversendes fortløpende.

2.5 ANNET

Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles. Kontrollutvalgsleder eller kommunestyrets representant i utvalget vil normalt legge frem saker fra kontrollutvalget når de skal behandles i kommunestyret. Kontrollutvalget og sekretariatet vil fortsette arbeidet med å informere om kontrollarbeidet, blant annet gjennom hjemmesiden til sekretariatet – www.konsek.no. På sekretariatets hjemmeside er det enkel tilgang til kontrollutvalgets saksdokumenter.

3 KONTROLLUTVALGETS MØTEPLAN FOR 2025

Møteplanen er vedlagt, og gir en oversikt over behandlingen av saker. Kontrollutvalget kan på eget initiativ å foreta endringer i planen. Endring av møteplan kan også bli nødvendig av hensyn til saksgang eller av andre årsaker.

Aktiviteter/saker	20.02.	08.04	28.05.	25.09.	26.11
Saker kontrollutvalget må behandle:					
Årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning			X		
Årsplan for kontrollutvalget					X
Revisjonsstrategi og uavhengighetserklæring					X
Årsmelding for kontrollutvalget	X				
Budsjett for kontrollutvalget				X	
Sak forenklet etterlevelseskontroll			X		
Oppfølging av forvaltningsrevisjon					
Bestilling av forvaltningsrevisjon	(X)	X			
Prosjektplan forvaltningsrevisjon			(X)	X	
Rapport fra forvaltningsrevisjon				X	
Bestilling av eierskapskontroll					X
Prosjektplan eierskapskontroll					
Rapport fra eierskapskontroll					
Oppfølging eierskapskontroll					
Oppfølging forenklet etterlevelseskontroll					X
Andre årsfaste saker:					
Godkjenning av protokoll	X	X	X	X	X
Innspill til kontrollutvalgets arbeid	X	X	X	X	X
Referatsaker	X	X	X	X	X
Saker kontrollutvalget selv bestemmer:					
Orientering fra kommunedirektøren/administrasjon	X		X	X	X
Bestilling av undersøkelse					
Rapport fra undersøkelse					
Bestemme virksomhetsbesøk	X				X
Virksomhetsbesøk		X			
Regional samling kontrollutvalg					

Kurs

KU-konferansen NKRF:	29 – 30. januar
Fagkonferansen FKT:	4. - 5. juni
Samling KU i Konsek :	13. november
Kontrollutvalgslederskolen	
FKT, del 3	15. – 16. oktober
Regional samling kontrollutvalg	Evt. samlingsdato bestemmes senere

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

33/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/603 - 2

Forslag til vedtak

Protokollen godkjennes

Saksopplysninger

Protokollen gjennomgås i møtet

Vurdering

Protokollen anbefales godkjent